

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

PRIJEDLOG UREDBE
O TVARIMA KOJE OŠTEĆUJU
OZONSKI SLOJ

Zagreb, rujan 2005.

Na temelju članka 40. stavka 1. i stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 178/2004) i Zakona o potvrđivanju (ratifikaciji) Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 11/93, 12/93, 1/8/96, 10/2000 i 12/2001) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2005. godine donijela

UREDBU O TVARIMA KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI SLOJ

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Uredbom propisuje postupno smanjivanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, postupanje s tim tvarima, postupanje s proizvodima koji sadrže te tvari ili su pomoću tih tvari proizvedeni, postupanje s tim tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrži, način prikupljanja, uporabe i trajnog zbrinjavanja tih tvari, način obračuna troškova uporabe tih tvari, način označivanja proizvoda koji sadrže ove tvari te uvjeti koje moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost održavanja i/ili popravka te isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj.

Članak 2.

(1) Tvari koje oštećuju ozonski sloj na koje se primjenjuju odredbe ove Uredbe (u daljnjem tekstu: kontrolirane tvari) jesu: klorofluorouglijci, drugi potpuno halogenirani klorofluorouglijci, haloni, ugljik tetraklorid, 1,1,1-trikloretoan, metilbromid, bromofluorouglikovodici, klorofluorouglikovodici i bromoklorometan prema Montrealskom protokolu bilo da su same ili u mješavini, neovisno jesu li nove, prikupljene, obnovljene ili oporabljene.

(2) Odredbe ove Uredbe primjenjuju se i na fluorirane plinove koji se koriste kao radne tvari u rashladnoj i klimatizacijskoj tehnici koje ne oštećuju ozonski sloj ali pridonose globalnom zatopljenju (u daljnjem tekstu: zamjenske tvari).

(3) Popis kontroliranih i zamjenskih tvari s pripadnom kemijskom formulom, faktorom oštećenja ozona i tarifnom oznakom, dan je u Prilogu 1.

(4) Odredbe ove Uredbe ne odnose se na kontrolirane i zamjenske tvari koje se nalaze u proizvedenom proizvodu osim spremnika (kontejnera) koji se koristi za prijevoz ili skladištenje takve tvari, ili beznačajne količine bilo koje kontrolirane ili zamjenske tvari koje se pojavljuju kao sporedni ili slučajni proizvod u proizvodnom procesu, nereagirane sirovine, ili od uporabe kao procesni agensi koji se nalaze u kemijskim spojevima kao nečistoća u tragovima, ili koji se emitiraju tijekom proizvodnje ili rukovanja proizvodom.

Članak 3.

U smislu ove Uredbe:

- "*Protokol*" znači Montrealski protokol iz 1987. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, kako je posljednji put izmijenjeno i prilagođeno,
- "*stranka*" znači bilo koja stranka Protokola,
- "*država koja nije stranka Protokola*", u odnosu na određenu kontroliranu tvar, uključuje bilo koju državu ili regionalnu gospodarsku integracijsku organizaciju koja se nije suglasila da bude obvezana odredbama Protokola koje se primjenjuju na tu tvar,
- "*klorofluorouglicji*" znače kontrolirane tvari navedene u Prilogu 1. dodatak A, skupina I, uključujući njihove izomere,
- "*haloni*" znače kontrolirane tvari navedene u Prilogu 1. dodatak A, skupina II, uključujući njihove izomere,
- "*drugi potpuno halogenirani klorofluorouglicji*" znače kontrolirane tvari navedene u Prilogu 1. dodatak B, skupina I, uključujući njihove izomere,
- "*ugljik tetraklorid*" znači kontroliranu tvar navedenu u Prilogu 1. dodatak B, skupina II,
- "*1,1,1-trikloretan*" znači kontroliranu tvar navedenu u Prilogu 1. dodatak B, skupina III,
- "*klorofluorouglicjikovodici*" znače kontrolirane tvari navedene u Prilogu 1. dodatak C, skupina I uključujući njihove izomere,
- "*bromofluorouglicjikovodici*" znače kontrolirane tvari navedene u Prilogu 1. dodatak C, skupina II, uključujući njihove izomere,
- "*bromoklorometan*" znači kontroliranu tvar navedenu u Prilogu 1. dodatak C, skupina III,
- "*metil bromid*" znači kontroliranu tvar navedenu u Prilogu 1. dodatak E, skupina I,
- "*fluorirani plinovi*" znače zamjenske tvari fluorouglicjikovodike (HFC), perfluorouglicjike (PFC) i sumporov heksafluoprid (SF₆) navedene u Prilogu 1. dodatak G,
- "*faktor oštećenja ozonskog sloja*" - znači broj naveden u trećoj rubrici Priloga 1. koji predstavlja potencijalni učinak svake kontrolirane tvari na ozonski sloj,
- "*sirovina*" znači bilo koju kontroliranu tvar koja je podvrgnuta kemijskoj pretvorbi u procesu u kojem je u potpunosti promijenjen njezin izvorni sastav i čija emisija je beznačajna,
- "*procesni agens*" znači kontroliranu tvar koja se koristi kao kemijski procesni agens u onim primjenama koje su navedene u Prilogu 5., u postojećim postrojenjima i gdje su emisije beznačajne,
- "*prijeko potrebna namjena*" znači potrošnju kontroliranih tvari, samih ili ugrađenih u proizvode kojima je svrha očuvanje zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, obrana i sigurnost države, zaštita od požara, sigurnost prometa i znanstveno-istraživačka, kad te tvari i proizvode nije moguće zamijeniti drugim tehničkim ili gospodarskim rješenjima, prihvatljivima za okoliš,
- "*potrošnja*" znači razliku uvoza i izvoza kontroliranih i zamjenskih tvari koje se koriste u proizvodnji, ponovnom punjenju, popravku ili održavanju sustava, opreme i uređaja, ili u drugim procesima osim za sirovine i procesne agense. Količina prikupljenih, obnovljenih i/ili oporabljanih kontroliranih i zamjenskih tvari ne smatraju se potrošnjom,

- "*stavljanje na tržište*" znači nabava ili stavljanje na raspolaganje trećim osobama, uz naplatu ili besplatno, kontroliranih i zamjenskih tvari ili proizvoda koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari obuhvaćene ovom Uredbom,
- "*proizvodnja*" znači količinu kontroliranih i zamjenskih tvari koja je proizvedena, umanjena za količinu koja je uništena tehnologijama koje su odobrile stranke i umanjena za količinu koja se u cijelosti koristi kao sirovina u proizvodnji drugih kemikalija. Nikakva količina koja je prikupljena, obnovljena i/ili oporabljena neće se smatrati proizvodnjom,
- "*prikupljanje*" znači prikupljanje i skladištenje kontroliranih i zamjenskih tvari, na primjer, iz uređaja, opreme i sustava tijekom popravka, održavanja ili prije njihovog odlaganja,
- "*obnavljanje*" znači ponovno korištenje prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari nakon osnovnog procesa pročišćavanja kao što je filtriranje i sušenje. Za rashladne tvari, obnavljanje podrazumijeva ponovno vraćanje u opremu, uređaje ili sustave i uobičajeno se provodi na licu mjesta,
- "*oporaba*" znači postupak ponovne obrade i pročišćavanja prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari putem procesa kao što su filtriranje, sušenje, destilacija i kemijska obrada kako bi se tvar oporabila na određeni standard prikladan za uporabu, što često uključuje obradu tih tvari u uređaju namijenjenom za te svrhe na za to određenom mjestu,
- "*zbrinjavanje*" znači proces kojim se otpadne kontrolirane i zamjenske tvari uništavaju tehnologijama koje su odobrene Montrealskim protokolom,
- "*naknada zbrinjavanja*" znači naknadu koju trgovac/poduzetnik uplaćuje radi troškova zbrinjavanja otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari,
- "*dizalica topline*" je svaki uređaj koji prenosi toplinu s niže na višu temperaturu uz privedeni vanjski rad s ciljem grijanja odnosno namjenskog korištenja topline visokotemperaturnog spremnika (kondenzatora). Proces dizalice topline istovjetan je ljevokretnom rashladnom procesu. Rashladni uređaj koristi toplinu izmijenjenu na niskotemperaturnom spremniku (isparivaču). Često rashladni uređaj, preokretanjem procesa (isparivač i kondenzator mijenjaju ulogu) može raditi i u modu hlađenja i u modu grijanja. Kao posrednik energije u rashladnim uređajima (dizalicama topline) koristi se kontrolirana ili zamjenska tvar,
- "*sustav za otkrivanje propuštanja*" znači kalibrirani mehanički, električni ili elektronički uređaj s alarmom za otkrivanje propuštanja kontroliranih i zamjenskih tvari koji, nakon što su otkriveni,
- "*hermetički zatvoren sustav*" znači sustav u kojem su svi dijelovi rashladnog sustava spojeni lemljenjem, zavarivanjem ili sličnim stalnim spajanjem,
- "*spremnik*" znači proizvod koji je osmišljen ponajprije za prijevoz i pohranu kontroliranih i zamjenskih tvari,
- "*servisiranje*" znači postupke instaliranja, popravljanja, održavanja, provjeravanja ili isključivanja ili rastavljanja uređaja, sustava ili opreme koja koristi kontrolirane i zamjenske tvari,
- "*ispuštanje*" – znači namjerno ispuštanje kontroliranih i zamjenskih tvari u atmosferu,
- "*trgovac*" je svaka pravna ili fizička osoba koja uvozi kontrolirane i zamjenske tvari ili proizvode koji sadrže ove tvari u svrhu njihove daljnje prodaje na domaćem tržištu ili za osobne potrebe ili izvozi ove tvari i proizvode u druge države,
- "*poduzetnik*" znači bilo koju pravnu ili fizičku osobu koja uvozi, proizvodi, servisira, prikuplja, obnavlja ili oporablja kontrolirane i zamjenske tvari za stavljanje na tržište ili koristi kontrolirane i zamjenske tvari za industrijske ili komercijalne

svrhe, koji stavlja takve tvari u promet na domaćem tržištu, ili koji ih izvozi drugim strankama za industrijske ili komercijalne svrhe,

- «*Kôd dobre prakse pri radu s tvarima koje oštećuju ozonski sloj*» je priručnik odnosno skup pravila ponašanja za servisere rashladnih i klimatizacijskih uređaja ali i za sve one čiji je djelokrug rada u vezi s rashladnom i klimatizacijskom tehnikom.

Članak 4.

(1) Zabranjuje se proizvodnja kontroliranih tvari osim ako ovom Uredbom nije drukčije propisano.

(2) Zabranjuje se proizvodnja proizvoda navedenih u Prilogu 2. ove Uredbe, osim ako ovom Uredbom nije drukčije propisano.

(3) Zabranjuje se uvoz/izvoz kontroliranih i zamjenskih tvari bez dozvole.

(4) Zabranjuje se prodaja kontroliranih i zamjenskih tvari na malo.

(5) Zabranjuje se ispuštanje u zrak kontroliranih i zamjenskih tvari.

Članak 5.

Zabranjuje se uvoz i izvoz kontroliranih tvari i proizvoda koji sadrže te tvari iz države/u državu koja nije stranka Protokola.

Članak 6.

(1) Zabranjuje se uvoz uporabljenih, obnovljenih i/ili oporabljenih kontroliranih tvari.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dopušta se uvoz oporabljenih halona. Uz zahtjev za dopuštenje uvoza mora se priložiti potvrda o kupovini u registriranoj banci halona.

II. POSTUPNO SMANJIVANJE POTROŠNJE KONTROLIRANIH TVARI

Članak 7.

Zabranjuje se uvoz u svrhu stavljanja u promet na domaće tržište kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak A, skupina I.: klorofluorouglicji (CFC) od 1. siječnja 2006. godine.

Članak 8.

(1) Dopuštena godišnja potrošnja kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak A, skupina II.: haloni je 2.000 kg za potrebe popravljivanja i/ili održavanja sustava ili aparata za zaštitu od požara.

(2) Zabranjuje se potrošnja kontroliranih tvari iz stavka 1. ovoga članka od 1. siječnja 2010. godine. Iznimno, od 1. siječnja 2010. godine dopustit će se potrošnja ovih tvari za kritične namjene navedene u Prilogu 3.

Članak 9.

Zabranjuje se potrošnja kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak B, skupina I.: drugi potpuno halogenirani klorofluorouglicji (CFC).

Članak 10.

(1) Dopušta se godišnji uvoz u svrhu stavljanja u promet na domaće tržište kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak B, skupina II.: ugljik tetraklorid, i skupina III.: 1,1,1-trikloretan do 500 kg za prijeko potrebne namjene navedene u Prilogu 4.

(2) Trgovac/poduzetnik koji stavlja kontrolirane tvari iz stavka 1. ovoga članka na domaće tržište dužan je preuzeti od krajnjeg korisnika uporabljene tvari.

(3) Kontrolirane tvari iz stavka 1. ovoga članka koje se koriste kao sirovina ne ubrajaju se u potrošnju.

(4) Prikupljene kontrolirane tvari iz stavka 1. ovoga članka koje nakon postupka oporabe ne udovolje fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari jesu otpadne tvari s kojima se postupa sukladno Zakonu o otpadu.

Članak 11.

(1) Dopuštena je uporaba kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak A, skupina I, dodatak B i dodatak C, skupina I koji se koriste u tehnološkim procesima kao procesni agensi za namjene navedene u Prilogu 5.

(2) Kontrolirane tvari iz stavka 1. ovoga članka koje se koriste kao procesni agensi ne ubrajaju se u potrošnju.

Članak 12.

(1) Dopušta se potrošnja kontroliranih tvari iz Dodatka C, skupina I.: klorofluorouglikovodici (HCFC) do 31. prosinca 2015. godine.

(2) Za tvari iz stavka 1. ovoga članka obračunska razina i dopuštena potrošnja odredit će se i objaviti u Narodnim novinama do 31. prosinca 2007. godine.

(3) Potrošnja kontroliranih tvari iz stavka 1. ovoga članka od 1. siječnja 2006. godine dopuštena je za održavanje i/ili popravljavanje rashladnih i klimatizacijskih uređaja.

(4) Iznimno, dopušta se potrošnja kontroliranih tvari iz stavka 1. ovoga članka za proizvodnju proizvoda iz Priloga 2. skupina V. koji sadrže ove tvari do 31. prosinca 2008.

Članak 13.

Zabranjuje se potrošnja kontroliranih tvari iz Dodatka C, skupina II.: bromofluorouglikovodici (HBFC) i dodatka C, skupina III: bromoklormetan.

Članak 14.

(1) Zabranjuje se potrošnja kontroliranih tvari iz Dodatka E, skupina I.: metil bromid od 1. siječnja 2006. godine.

(2) Iznimno, od 1. siječnja 2006. godine dopušta se potrošnja kontroliranih tvari iz Dodatka E, skupina I.: metil bromid za potrebe karantene i primjenu prije otpreme robe.

Članak 15.

(1) Iznimno, u hitnom slučaju u svrhu očuvanja zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta ili suzbijanja određenih štetnika ili bolesti, obrane i sigurnosti države, sigurnosti prometa i zaštite od požara, može se odobriti poznatom krajnjem korisniku određena količina potrošnje kontroliranih tvari iz Priloga 1., dodatka A, skupina I., dodatka B, skupina I, dodatka C i dodatka E te proizvoda koji sadrže te tvari kada te tvari nije moguće zamijeniti drugim tehničkim ili gospodarskim rješenjima prihvatljivim za okoliš.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole za hitne slučajeve uvoza kontroliranih tvari i proizvoda iz stavka 1. ovoga članka podnosi se središnjem tijelu državne uprave nadležnom za trgovinu na obrascu KT 2.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Ministarstvo prije davanja mišljenja iz stavka 3. ovoga članka dužno je obavijestiti nadležno središnje tijelo državne uprave o zahtjevu za izdavanje dozvole potrošnje kontroliranih tvari ili proizvoda radi hitnog slučaja iz stavka 1. ovoga članka te zatražiti mišljenje.

Članak 16.

(1) Dopusštena je uporaba kontroliranih tvari iz Priloga 1. dodatak A, skupina I. i II., Dodatak C, skupina I., i zamjenske tvari iz Priloga 1. dodatak G. koje su prikupljene, obnovljene i/ili oporabljene za održavanje i popravljavanje rashladnih i klimatizacijskih uređaja, kao i sustava i aparata za gašenje požara za njihova trajanja, kojima su fizikalno-kemijska svojstva podudarna novoj tvari (posjeduju izvještaj o ispitivanju) ako ovom Uredbom nije drukčije propisano.

(2) Prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari smiju se privremeno izvoziti u svrhu uporabe ako njihova uporaba nije moguća u Republici Hrvatskoj.

(3) Prikupljene, obnovljene i/ili oporabljene kontrolirane tvari iz Priloga 1. dodatak A, skupina I i II mogu se koristiti do 1. siječnja 2010. godine za potrebe popravljivanja i/ili održavanja rashladnih i klimatizacijskih uređaja kao i sustava i aparata za gašenje požara.

(4) Kontrolirane tvari iz stavka 3. ovoga članka moraju se povući iz rashladnih, klimatizacijskih uređaja te sustava i aparata za gašenje požara kao i sve prikupljene, obnovljene i/ili oporabljene tvari te se trajno zbrinuti do 1. siječnja 2011. godine.

III. UVOZ/IZVOZ KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI TE NJHOVO STAVLJANJE U PROMET NA DOMAĆE TRŽIŠTE

Članak 17.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole za uvoz i izvoz kontroliranih tvari koju izdaje središnje tijelo državne uprave nadležno za trgovinu podnosi se na obrascu KT 1.

Članak 18.

(1) Ministarstvo dodjeljuje godišnju kvotu kontroliranih tvari iz članka 8. i 10. ove Uredbe koju može uvesti trgovac i poduzetnik registriran za obavljanje poslova uvoza/izvoza. Prednost kod dodjele kvote ima trgovac i poduzetnik koji je uvezio određenu kontroliranu tvar od 2002. godine.

(2) Zahtjev za odobrenje kvote uvoza kontroliranih tvari iz stavka 1. ovoga članka trgovac i poduzetnik podnosi Ministarstvu do 1. prosinca tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu. Uz zahtjev trgovac i poduzetnik prilaže potvrdu o upisu u Registar iz članka 20. stavka 1. ove Uredbe.

(3) Ministarstvo odobrava trgovcu i poduzetniku kvotu za uvoz kontroliranih tvari iz stavka 1. ovoga članka do 31. prosinca za sljedeću kalendarsku godinu.

(4) Odobrenje iz stavka 3. ovoga članka trgovac i poduzetnik prilaže uz zahtjev za dozvolu uvoza iz članka 17. ove Uredbe.

(5) Trgovac i poduzetnik koji je ishodio odobrenje iz stavka 3. ovoga članka može prenijeti pravo uvoza kontrolirane tvari unutar dodijeljene kvote na drugu ovlaštenu (registriranu) pravnu i fizičku osobu. O svakom takvom prijenosu treba unaprijed obavijestiti Ministarstvo. Prijenos prava za uvoz ne podrazumijeva daljnje pravo na uvoz u tekućoj godini.

Članak 19.

(1) O uvozu/izvozu kontroliranih i zamjenskih tvari te krajnjem korisniku tih tvari pravna i fizička osoba mora voditi očevidnik. Očevidnik se čuva pet godina.

(2) U očevidnik o uvozu unose se podaci o uvezenim količinama za svaku kontroliranu i zamjensku tvar posebno, količinama stavljenim u promet na domaće

tržište, po tvari i njezinoj namjeni (primjerice sirovine, za servisiranje, laboratorijsku uporabu, procesne agense, karantenu i primjenu prije otpreme robe, kritične namjene i dr.), pravnoj ili fizičkoj osobi koja je kupila određenu kontroliranu tvar te o bilo kakvim zalihama.

(3) U očevidnik o izvozu unose se podaci o izvezenim količinama kontroliranih i zamjenskih tvari, zasebno utvrđujući količine izvezene u svaku zemlju, bilo kojim količinama prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari izvezenih u svrhu obnavljanja i/ili uporabe, te bilo kakvim zalihama.

(4) Do 31. siječnja tekuće godine, pravna ili fizička osoba koja uvozi/izvozi kontrolirane i zamjenske tvari i/ili stavlja u promet na domaće tržište dužna je dostaviti Ministarstvu podatke iz očevidnika iz stavka 2. i 3. ovoga članka za prethodnu kalendarsku godinu na obrascu KT 3. i KT 4.

Članak 20.

(1) Ministarstvo vodi Registar pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću uvoza/izvoza i stavljanja u promet kontroliranih i zamjenskih tvari, servisiranja, prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari (u daljnjem tekstu: Registar).

(2) Pravna i fizička osoba koja uvozi/izvozi i stavlja u promet na domaće tržište kontrolirane i zamjenske tvari mora imati potvrdu o upisu u Registar iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar pravna i fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka prilaže izvod iz sudskog registra odnosno registra obrtnika.

(4) Ministarstvo izdaje potvrdu o upisu u Registar s dodijeljenim registarskim brojem.

(5) Registar se vodi u obliku tvrdo ukoričene knjige u koju se ulaže upisni obrazac REG. Registar se vodi i u elektroničkom obliku prema programskoj opremi za vođenje registra koju određuje Ministarstvo.

(6) Ministarstvo objavljuje popis pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka na web stranici Ministarstva.

Članak 21.

Pravna i fizička osoba iz članka 20. stavka 1. ove Uredbe smije prodavati kontrolirane i zamjenske tvari samo ovlaštenim pravnim i fizičkim osobama koje predoče dozvolu Ministarstva iz članka 27. stavka 1. ove Uredbe, i/ili potvrdu o upisu u Registar iz članka 28. stavka 3. ove Uredbe.

Članak 22.

Ministarstvo poduzima mjere očuvanja tajnosti poslovnih podataka koji se dostavljaju na obrascima KT 3 i KT 4.

IV. POSTUPANJE S PROIZVODIMA

Članak 23.

(1) Zabranjuje se uvoz i stavljanje u promet na domaće tržište proizvoda iz Priloga 2. koji sadrže kontrolirane tvari iz Priloga 1. dodatka A, skupina I. i II., dodatka B, skupina I., II. i III. i dodatka C, skupina I., II. i III, ako ovom Uredbom nije drukčije određeno.

(2) Na proizvode - rashladne i klimatizacijske uređaje koji sadrže kontrolirane tvari iz Priloga 1. dodatka C, skupina I. za koje trgovac priloži ugovor o nabavi koji je sklopljen prije stupanja na snagu ove Uredbe ne primjenjuje se zabrana iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno, dozvoljen je uvoz proizvoda iz Priloga 2. skupina V. ove Uredbe koji sadrže kontrolirane tvari iz Priloga 1., dodatka C, skupina I.: klorofluorouglikovodici (HCFC) do 31. prosinca 2008. godine.

Članak 24.

(1) Proizvod iz Priloga 2. mora biti popraćen Izjavom da proizvod ne sadrži kontrolirane tvari iz Dodatka A, skupine I. i II., dodatka B, skupine I., II. i III., Dodatka C, skupine I., II. i III. na obrascu KT 5.

(2) Svaki proizvod iz Priloga 2., prilikom stavljanja u promet na domaće tržište, mora sadržavati obavijest o proizvodu na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom.

(3) U obavijesti o proizvodu mora biti uočljivo označeno da proizvod iz Priloga 2. ne sadrži kontrolirane tvari.

(4) Obavijest o proizvodu mora biti lako uočljiva, čitljiva i trajna.

IV. PRIKUPLJANJE, OBNAVLJANJE, OPORABA I ZBRINJAVANJE KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI

Članak 25.

(1) Kontrolirane i zamjenske tvari koje su sadržane u proizvodima:

- uređajima za hlađenje, klimatizaciji, dizalicama topline, osim u hladnjacima i ledenicama za kućanstvo,
- opremi koja sadrži otapala,
- sustavima za zaštitu od požara i aparatima za gašenje požara,

prilikom servisiranja ili isključivanja iz uporabe ovih proizvoda, a najkasnije na odlagalištu otpada, moraju se prikupiti, obnoviti i/ili oporabiti.

(2) Prilikom isključivanja iz uporabe proizvoda iz stavka 1. ovoga članka koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari, vlasnik i/ili korisnik tih proizvoda, mora

osigurati prikupljanje tih tvari i prijevoz tih tvari pravnoj osobi iz članka 33. stavka 1. ove Uredbe.

(3) Prilikom servisiranja ili isključivanja iz uporabe hladnjaka i ledenica koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari, a koje se upotrebljavaju u kućanstvu, a najkasnije na odlagalištu otpada, moraju se iz tih proizvoda prikupiti te tvari.

(4) Prikupljanje kontroliranih i zamjenskih tvari iz proizvoda iz stavka 3. ovoga članka i prijevoz tih tvari pravnoj osobi iz članka 33. stavka 1. ove Uredbe, a prije odlaganja na odlagalištu otpada, osigurava vlasnik i/ili korisnik odlagališta.

(5) Vlasnik i/ili korisnik odlagališta dužan je voditi očevidnik u koji unosi podatke o količini prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari te o pravnim i fizičkim osobama koje su obavile djelatnost prikupljanja i prijevoza tih tvari pravnoj osobi iz članka 33. stavka 1. ove Uredbe.

Članak 26.

(1) Prilikom servisiranja ili isključivanja proizvoda iz članka 25. stavka 1. ove Uredbe, a najkasnije na odlagalištu otpada, moraju se iz proizvoda prikupiti otpadna ulja.

(2) Prilikom servisiranja ili odlaganja na odlagalištu otpada hladnjaka i ledenica koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari, a koje se upotrebljavaju u kućanstvu, a najkasnije na odlagalištu otpada, moraju se iz proizvoda prikupiti otpadna ulja.

(3) S otpadnim uljima, uljnim filtrima i kompresorima koji se nalaze u proizvodima iz stavka 1. i 2. ovoga članka postupa se sukladno Zakonu o otpadu.

Članak 27.

(1) Pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost servisiranja te isključivanja iz uporabe proizvoda iz članka 25. stavka 1. i 3. ove Uredbe mora imati dozvolu Ministarstva.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole prilaže se:

- izvadak iz sudskog registra ili registra obrta,
- uvjerenje o završenom programu stručnog osposobljavanja za uposlene radnike koji rukuju s kontroliranim i zamjenskim tvarima kod ovlaštene institucije,
- izjavu o postupanju u skladu s Kôdom dobre prakse pri radu s tvarima koje oštećuju ozonski sloj, te
- dokaz o posjedovanju uređaja za prikupljanje kontroliranih i zamjenskih tvari.

(3) Ako pravna i fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja i djelatnost obnavljanja kontroliranih i zamjenskih tvari prilikom servisiranja uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka mora priložiti dokaz o posjedovanju uređaja za obnavljanje kontroliranih i zamjenskih tvari.

(4) Dozvola se izdaje na rok od 5 godina.

(5) Zahtjev za produženje dozvole mora se podnijeti najranije četiri mjeseca, a najkasnije dva mjeseca prije isteka roka iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Pravnoj i fizičkoj osobi oduzet će se dozvola ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je prestala ispunjavati propisane uvjete, odnosno ako u roku određenom u rješenju o inspekcijskom nadzoru ne provede naredene mjere.

Članak 28.

(1) Pravna i fizička osoba kojoj je izdana dozvola iz članka 27. stavka 1. ove Uredbe upisuje se u Registar iz članka 20. stavka 1. ove Uredbe.

(2) Upisom u Registar pravnoj i fizičkoj osobi dodjeljuje se registarski broj.

(3) Na zahtjev pravne i fizičke osobe koja je upisana u Registar Ministarstvo izdaje potvrdu o upisu u Registar s dodijeljenim registarskim brojem.

Članak 29.

(1) O preuzetim uporabljenim količinama kontroliranih i zamjenskih tvari, postupanju s tim tvarima i o količinama unesenih novih ili oporabljenih kontroliranih tvari iz članka 25. ove Uredbe, pravna i fizička osoba koja obavlja tu djelatnost mora voditi očevidnik. Očevidnik se čuva pet godina.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju se dostaviti Ministarstvu do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu na obrascu KT 6.

Članak 30.

(1) Prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari koje nakon postupka obnavljanja i/ili uporabe ne udovolje fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari jesu otpadne tvari s kojima se postupa sukladno Zakonu o otpadu.

(2) Zbrinjavanje (uništavanje) otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari iz proizvoda iz članka 25. stavka 1. ove Uredbe, osim hladnjaka i ledenica iz kućanstva, osigurava vlasnik i/ili korisnik proizvoda odnosno iz članka 25. stavka 2. ove Uredbe osigurava vlasnik i/ili korisnik odlagališta.

Propuštanje kontroliranih i zamjenskih tvari

Članak 31.

(1) Vlasnik i/ili korisnik uređaja koji sadrži 3 kg ili više kontrolirane ili zamjenske tvari, dužan je osigurati pregled uređaja kako bi se spriječilo nekontrolirano propuštanje tih tvari.

(2) Uređaji koji sadrže 3 kg ili više kontrolirane ili zamjenske tvari moraju se provjeravati propuštaju li kontrolirane tvari svakih 12 mjeseci (osim hermetičkih uređaja koji sadrže manje od 6 kg radne tvari).

(3) Uređaji i sustavi koji sadrže 30 kg ili više kontrolirane i zamjenske tvari moraju se provjeravati propuštaju li kontrolirane i zamjenske tvari svakih 6 mjeseci.

(4) Sustavi koji sadrže 300 kg ili više kontrolirane ili zamjenske tvari moraju imati instaliran uređaj za detekciju propuštanja.

(5) Vlasnik i/ili korisnik sustava iz stavka 4. ovoga članka dužan je ugraditi uređaj za detekciju propuštanja do 31. prosinca 2007. godine. Do 31. prosinca 2007. godine ovi se uređaji moraju provjeravati propuštaju li kontrolirane ili zamjenske tvari svaka četiri mjeseca.

(6) Za sustave koji sadrže 30 kg ili više kontrolirane ili zamjenske tvari mora se voditi servisna kartica u skladu s *Kôdom dobre prakse pri radu s tvarima koje oštećuju ozonski sloj*.

(7) O obavljenom pregledu uređaja i sustava mora se sastaviti zapisnik. Pravna i fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je zapisnik čuvati 5 godina.

(8) Vlasnik i/ili korisnik uređaja iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od 15 dana pisanim putem obavijestiti Ministarstvo o uključivanju uređaja u uporabu.

Članak 32.

Pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost servisiranja i/ili isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari dužna je sastaviti zapisnik za svaki rashladni i klimatizacijski uređaj koji je zatekla prazan odnosno bez kontrolirane ili zamjenske tvari na obrascu KTZ 1.

Centri za prikupljanje, obnavljanje i uporabu kontroliranih i zamjenskih tvari

Članak 33.

(1) Prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari koje se ne mogu obnoviti u postupku održavanja i/ili popravljanja proizvoda i/ili opreme na licu mjesta odnosno koje su prikupljene pri isključivanju proizvoda i/ili opreme iz uporabe, osim aparata i sustava za zaštitu od požara, moraju se predati pravnim osobama, koje unutar svoje registrirane djelatnosti imaju posebno ustrojenu jedinicu – Centar za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih i zamjenskih tvari (u daljnjem tekstu: Centar).

(2) Centar stavlja u promet na domaće tržište u svrhu daljnje uporabe obnovljene i/ili oporabljene tvari kojima su fizikalno-kemijska svojstva podudarna novoj tvari.

Članak 34.

(1) Pravna osoba iz članka 33. stavka 1. ove Uredbe odnosno Centar koja obavlja djelatnost prikupljanja, obnavljanja i uporabe uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari mora imati dozvolu Ministarstva.

(2) Dozvola izdat će se pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka koja:

- je registrirana za obavljanje djelatnosti obnavljanja, uporabe i stavljanja u promet uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari,
- raspolaže prostorom za postavljanje opreme za procese obnavljanja i uporabe ovih tvari,
- posjeduje opremu za prikupljanje, obnavljanje, uporabu i fizikalno-kemijsku analizu uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari,
- raspolaže prostorom za skladištenje za prikupljene, obnovljene i uporabljene kontrolirane i zamjenske tvari te za otpadne kontrolirane i zamjenske tvari koje po fizikalno-kemijskim svojstvima ne odgovaraju kakvoći nove tvari,
- zapošljava osobu koja ima visoku stručnu spremu tehničkog smjera,
- je imenovala odgovornu osobu za nadzor obavljenih poslova prikupljanja, obnavljanja i uporabe,
- posjeduje potvrdu o upisu u Registar iz članka 20. stavka 1. ove Uredbe,
- postupa s kontroliranim i zamjenskim tvarima u skladu s Kôdom dobre prakse pri radu s tvarima koje oštećuju ozonski sloj.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba prilaže dokaze o udovoljavanju uvjeta iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Izdana dozvola oduzet će se ako se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je pravna osoba prestala ispunjavati propisane uvjete, odnosno ako u roku određenom u rješenju o inspekcijskom nadzoru ne provede naređene mjere.

Članak 35.

(1) Centar je dužan preuzeti bez naknade prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari koje se dovoze u spremnicima s povratnim ventilom koji moraju imati oznaku vrste i naziva uporabljene kontrolirane i zamjenske tvari i skladištiti u za tu svrhu određeni prostor.

(2) Centar izdaje serviseru potvrdu o preuzetoj količini kontrolirane i zamjenske tvari.

(3) Za obnovljene i uporabljene kontrolirane i zamjenske tvari koje udovoljavaju fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari, Centar izrađuje Izvješće o kakvoći kontrolirane i zamjenske tvari.

(4) Prilikom stavljanja u promet na domaće tržište obnovljene i uporabljene tvari iz stavka 3. ovoga članka moraju biti popraćene izvješćem o kakvoći kontrolirane i zamjenske tvari. Izvješće o kakvoći kontrolirane i zamjenske tvari Centar je dužan čuvati 2 godine.

(5) O obnovljenim i oporabljenim kontroliranim i zamjenskim tvarima Centar mora voditi očevidnik koji sadrži podatke o:

- osobi od koje je preuzela uporabljene kontrolirane i zamjenske tvari,
- vrsti i količini prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari,
- količini obnovljene kontrolirane i zamjenske tvari,
- količini oporabljene kontrolirane ili zamjenske tvari na skladištu, te
- količini otpadne kontrolirane i zamjenske tvari koja se ne može uporabiti ili ne udovoljava fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari,
- pravnoj ili fizičkoj osobi koja je preuzela otpadne kontrolirane i zamjenske tvari u svrhu trajnog zbrinjavanja.

(6) Očevidnik se čuva pet godina.

(7) Podaci iz stavka 5. ovoga članka moraju se dostaviti Ministarstvu na obrascu KT7 do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu.

Članak 36.

(1) Otpadne kontrolirane i zamjenske tvari iz članka 35. stavka 1. ove Uredbe koje se ne mogu obnoviti i/ili uporabiti ili koje ne udovoljavaju fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari nakon postupka obnavljanja i/ili uporabe moraju se trajno zbrinuti sukladno Zakonu o otpadu.

(2) Centar može privremeno skladištiti otpadne kontrolirane i zamjenske tvari na za to namijenjenom prostoru unutar svojeg poslovnog prostora, najduže godinu dana računajući od dana nastanka otpadne kontrolirane tvari ili od dana dostavljanja otpadne tvari u Centar.

Troškovi obnavljanja i uporabe uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari

Članak 37.

(1) Serviser je dužan osigurati prijevoz prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari prilikom servisiranja proizvoda iz članka 25. stavka 1. ove Uredbe u Centar.

(2) Troškovi prijevoza obračunavaju se unutar obavljene usluge servisiranja a snosi ih vlasnik i/ili korisnik proizvoda.

(3) Ako Centar obavlja prijevoz prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari za servisere ima pravo na naknadu prijevoza koju mu isplaćuje serviser.

Članak 38.

(1) Troškove obnavljanja i uporabe prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari te fizikalno-kemijske analize obnovljene i oporabljene tvari Centar nadoknađuje kroz prodajnu cijenu te tvari koja udovoljava fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari i koju stavlja u promet na domaće tržište.

Troškovi zbrinjavanja /uništavanja otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari

Članak 39.

(1) Trgovac i poduzetnik koji uvozi kontrolirane i zamjenske tvari u svrhu stavljanja u promet na domaće tržište ili za svoje potrebe dužan je uplatiti naknadu u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) u svrhu pokrivanja troškova zbrinjavanja/uništavanja otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka od 1. siječnja 2006. godine je 3,00 kune po kilogramu uvezene nove kontrolirane ili zamjenske tvari.

(3) Ministarstvo može odrediti za svaku sljedeću kalendarsku godinu visinu naknade iz stavka 2. ovoga članka koja se objavljuje u Narodnim novinama do 30. studenog tekuće godine za narednu godinu.

(4) Fond iz prikupljenih sredstava financira zbrinjavanje (uništavanje) otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari.

(5) Fond će, radi naplate novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka, u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe sklopiti ugovor s Ministarstvom financija – Carinska uprava u cilju uređivanja međusobnih odnosa radi naplate naknade prilikom uvoza i carinjenja kontroliranih i zamjenskih tvari.

Članak 40.

Popis pravnih i fizičkih osoba koje su registrirane za promet i stavljanje na domaće tržište kontroliranih i zamjenskih tvari, popis pravnih i fizičkih osoba koje imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti servisiranja (održavanja i/ili popravljanja), isključivanja iz uporabe proizvoda koji sadrže kontrolirane i zamjenske tvari te obnavljanja kontroliranih i zamjenskih tvari i popis centara za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih i zamjenskih tvari, podatke o uvozu/izvozu i stavljanju u promet kontroliranih i zamjenskih tvari Ministarstvo objavljuje jedanput godišnje na web stranici.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

Prilog 1., Prilog 2., Prilog 3., Prilog 4. i Prilog 5., obrazac KT1., KT2, KT3, KT4, KT5, KT6, KT7, KTZ1 i REG s odgovarajućim sadržajem tiskani su uz ovu Uredbu i njezin su sastavni dio.

Članak 42.

Pravna ili fizička osoba koja je, na temelju članka 26. Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (Narodne novine, br. 7/99 i 20/99), ishodila dopuštenje

Ministarstva do stupanja na snagu ove Uredbe dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole iz članka 27. stavka 1. ove Uredbe najkasnije do 31. prosinca 2007. godine.

Članak 43.

Vlasnik i/ili korisnik uređaja iz članka 31. stavka 1. ove Uredbe dužan je dostaviti Ministarstvu popis uređaja koji postoje na dan stupanja na snagu ove Uredbe najkasnije do 31. prosinca 2005. godine.

Članak 44.

Stupanjem ove Uredbe na snagu prestaje važiti Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski omotač objavljena u Narodnim novinama br. 7/99, 20/99 i Obračunska razina objavljena u Narodnim novinama br. 30/01.

Članak 45.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik

dr.sc. Ivo Sanader, v.r.

PRILOG 1.

POPIS KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI

DODATAK A:

NAZIV KONTROLIRANE TVARI	KEMIJSKA FORMULA	OZNAKA	FAKTOR OŠTEĆENJA OZONA ¹⁾	TARIFNA OZNAKA
skupina I: klorofluorouglicji (CFC)				
Triklorfluorometan	CFCl ₃	CFC-11	1,0	2903 41 00
Diklordifluorometan	CF ₂ Cl ₂	CFC-12	1,0	2903 42 00
Triklortrifluoretan	C ₂ F ₃ Cl ₃	CFC-113	0,8	2903 43 00
Diklortetrafluoretan	C ₂ F ₄ Cl ₂	CFC-114	1,0	2903 44 10
Klorpentafluoretan	C ₂ F ₅ Cl	CFC-115	0,6	2903 44 90
skupina II: haloni				
Difluorklorbrommetan	CF ₂ BrCl	halon-1211	3,0	2903 46 10
Trifluorbrommetan	CF ₃ Br	halon-1301	10,0	2903 46 20
Dibromtetrafluoretan	C ₂ F ₄ Br ₂	halon-2402	6,0	2903 46 90

DODATAK B:

skupina I: drugi potpuno halogenirani klorofluorouglicji (CFC)				
Klortrifluorometan	CF ₃ Cl	CFC-13	1,0	2903 45 10
Pentaklorfluoretan	C ₂ FCl ₅	CFC-111	1,0	2903 45 15
Tetraklordifluoretan	C ₂ F ₂ Cl ₄	CFC-112	1,0	2903 45 20
Heptaklorfluoropropan	C ₃ FCl ₇	CFC-211	1,0	2903 45 30
heksaklordifluoropropan	C ₃ F ₂ Cl ₆	CFC-212	1,0	2903 45 30
pentaklortrifluoropropan	C ₃ F ₃ Cl ₅	CFC-213	1,0	2903 45 35
tetraklortetrafluoropropan	C ₃ F ₄ Cl ₄	CFC-214	1,0	2903 45 40
triklorpentafluoropropan	C ₃ F ₅ Cl ₃	CFC-215	1,0	2903 45 45
Dilorheksafluoropropan	C ₃ F ₆ Cl ₂	CFC-216	1,0	2903 45 50
Klorheptafluoropropan	C ₃ F ₇ Cl	CFC-217	1,0	2903 45 55
skupina II: ugljik tetraklorid				
ugljik tetraklorid	CCl ₄	ugljik tetraklorid	1,1	2903 14 00
skupina III: 1,1,1-trikloretan				
1,1,1-trikloretan	C ₂ H ₃ Cl ₃ ²⁾	1,1,1-trikloretan (metil kloroform)	0,1	2903 19 10

DODATAK C:

skupina I: nepotpuno halogenirani klorofluorouglikovodici (HCFC)				
diklorfluorometan	CHFCl ₂	HCFC-21 ³⁾	0,04	2903 45 90
klordifluorometan	CHF ₂ Cl	HCFC-22 ³⁾	0,055	2903 49 10 10
klorfluorometan	CH ₂ FCI	HCFC-31	0,02	2903 49 10
tetraklorfluoretan	C ₂ HFCl ₄	HCFC-121	0,01 - 0,04	2903 45 90

triklordifluoretan	$C_2HF_2Cl_3$	HCFC-122	0,02 - 0,08	2903 45 90
diklortrifluoretan	$C_2HF_3Cl_2$	HCFC-123 ³⁾	0,02 - 0,06	2903 45 90
diklortrifluoretan	$CHCl_2CF_3$	HCFC-123	0,02	2903 45 90
tetrafluorkloretan	C_2HF_4Cl	HCFC-124 ³⁾	0,02 - 0,04	2903 45 90
tetrafluorkloretan	$CHFClCF_3$	HCFC-124	0,022	2903 45 90
triklorfluoretan	$C_2H_2FCl_3$	HCFC-131	0,007 - 0,05	2903 45 90
diklordifluoretan	$C_2H_2F_2Cl_2$	HCFC-132	0,008 - 0,05	2903 45 90
trifluorkloretan	$C_2H_2F_3Cl$	HCFC-133	0,02 - 0,06	2903 45 90
diklorfluoretan	$C_2H_3FCl_2$	HCFC-141	0,005 - 0,07	2903 49 10 20
diklorfluoretan	CH_3CFCl_2	HCFC-141b ³⁾	0,11	2903 45 90
difluorkloretan	$C_2H_3F_2Cl$	HCFC-142	0,008 - 0,07	2903 45 90
difluorkloretan	CH_3CF_2Cl	HCFC-142b ³⁾	0,065	2903 45 90
klorfluoroetan	C_2H_4FCl	HCFC-151	0,003 - 0,005	2903 49 10
heksaklorofluoropropan	C_3HFCl_6	HCFC-221	0,015 - 0,070	2903 45 90
pentaklorodifluoropropan	$C_3HF_2Cl_5$	HCFC-222	0,010 - 0,090	2903 45 90
tetraklorotrifluoropropan	$C_3HF_3Cl_4$	HCFC-223	0,01 - 0,080	2903 45 90
triklorotetrafluoropropan	$C_3HF_4Cl_3$	HCFC-224	0,01 - 0,090	2903 45 90
dikloropentafluoropropan	$C_3HF_5Cl_2$	HCFC-225	0,02 - 0,070	2903 45 90
dikloropentafluoropropan	$CF_3CF_2CHCl_2$	HCFC-225ca ³⁾	0,025	2903 45 90
dikloropentafluoropropan	CF_2ClCF_2CHClF	HCFC-225cb ³⁾	0,033	2903 45 90
heksafluorokloropropan	C_3HF_6Cl	HCFC-226	0,02 - 0,10	2903 45 90
pentaklorofluoropropan	$C_3H_2FCl_5$	HCFC-231	0,05 - 0,09	2903 45 90
tetraklorodifluoropropan	$C_3H_2F_2Cl_4$	HCFC-232	0,008 - 0,10	2903 45 90
triklorotrifluoropropan	$C_3H_2F_3Cl_3$	HCFC-233	0,007 - 0,23	2903 45 90
diklorotetrafluoropropan	$C_3H_2F_4Cl_2$	HCFC-234	0,01 - 0,28	2903 45 90
pentafluorokloropropan	$C_3H_2F_5Cl$	HCFC-235	0,03 - 0,52	2903 45 90
tetraklorofluoropropan	$C_3H_3FCl_4$	HCFC-241	0,004 - 0,09	2903 45 90
triklorodifluoropropan	$C_3H_3F_2Cl_3$	HCFC-242	0,005 - 0,13	2903 45 90
diklorotrifluoropropan	$C_3H_3F_3Cl_2$	HCFC-243	0,007 - 0,12	2903 45 90
tetrafluorokloropropan	$C_3H_3F_4Cl$	HCFC-244	0,009 - 0,14	2903 45 90
triklorofluoropropan	$C_3H_4FCl_3$	HCFC-251	0,001 - 0,01	2903 45 90
diklorodifluoropropan	$C_3H_4F_2Cl_2$	HCFC-252	0,005 - 0,04	2903 45 90
trifluorokloropropan	$C_3H_4F_3Cl$	HCFC-253	0,003 - 0,03	2903 45 90
diklorofluoropropan	$C_3H_5FCl_2$	HCFC-261	0,002 - 0,02	2903 45 90
difluorokloropropan	$C_3H_5F_2Cl$	HCFC-262	0,002 - 0,02	2903 45 90
klorfluoropropan	C_3H_6FCl	HCFC-271	0,001 - 0,03	2903 49 10
skupina II: bromofluorougjikovodici (HBFC)				
dibromofluorometan	$CHFBr_2$		1,00	2903 49 30
bromodifluorometan	CHF_2Br	HBFC-22B1	0,74	2903 49 30
bromofluorometan	CH_2FBr		0,73	2903 49 30
tetrabromofluoroetan	C_2HFBr_4		0,3 - 0,8	2903 49 30
tribromodifluoroetan	$C_2HF_2Br_3$		0,5 - 1,8	2903 49 30
dibromotrifluoroetan	$C_2HF_3Br_2$		0,4 - 1,6	2903 49 30
bromotetrafluoroetan	C_2HF_4Br		0,7 - 1,2	2903 49 30
tribromofluoroetan	$C_2H_2FBr_3$		0,1 - 1,1	2903 49 30
dibromodifluoroetan	$C_2H_2F_2Br_2$		0,2 - 1,5	2903 49 30
bromotrifluoroetan	$C_2H_2F_3Br$		0,7 - 1,6	2903 49 30
dibromofluoroetan	$C_2H_3FBr_2$		0,1 - 1,7	2903 49 30
bromodifluoroetan	$C_2H_3F_2Br$		0,2 - 1,1	2903 49 30

bromofluoroetan	C_2H_4FBr		0,07 - 0,1	2903 49 30
hexabromofluoropropan	C_3HFBr_6		0,3 - 1,5	2903 49 30
pentabromodifluoropropan	$C_3HF_2Br_5$		0,2 - 1,9	2903 49 30
tetrabromotrifluoropropan	$C_3HF_3Br_4$		0,3 - 1,8	2903 49 30
tribromotetrafluoropropan	$C_3HF_4Br_3$		0,5 - 2,2	2903 49 30
dibromopentafluoropropan	$C_3HF_5Br_2$		0,9 - 2,0	2903 49 30
bromohexafluoropropan	C_3HF_6Br		0,7 - 3,3	2903 49 30
pentabromofluoropropan	$C_3H_2FBr_5$		0,1 - 1,9	2903 49 30
tetrabromodifluoropropan	$C_3H_2F_2Br_4$		0,2-2,1	2903 49 30
tribromotrifluoropropan	$C_3H_2F_3Br_3$		0,2-5,6	2903 49 30
dibromotetrafluoropropan	$C_3H_2F_4Br_2$		0,3 - 7,5	2903 49 30
bromopentafluoropropan	$C_3H_2F_5Br$		0,9 - 14	2903 49 30
tetrabromofluoropropan	$C_3H_3FBr_4$		0,08 - 1,9	2903 49 30
tribromodifluoropropan	$C_3H_3F_2Br_3$		0,1 - 3,1	2903 49 30
dibromotrifluoropropan	$C_3H_3F_3Br_2$		0,1 - 2,5	2903 49 30
bromotetrafluoropropan	$C_3H_3F_4Br$		0,3 - 4,4	2903 49 30
tribromofluoropropan	$C_3H_4FBr_3$		0,03 - 0,3	2903 49 30
dibromodifluoropropan	$C_3H_4F_2Br_2$		0,1 - 1,0	2903 49 30
bromotrifluoropropan	$C_3H_4F_3Br$		0,07 - 0,8	2903 49 30
dibromofluoropropan	$C_3H_5FBr_2$		0,04 - 0,4	2903 49 30
bromodifluoropropan	$C_3H_5F_2Br$		0,07 - 0,8	2903 49 30
bromofluoropropan	C_3H_6FBr		0,02 - 0,7	2903 49 30
skupina III: bromoklormetan (HBFC)				
bromoklormetan	CH_2BrCl		0,12	2903 49 80

DODATAK E:

skupina I: metil bromid				
metil bromid	CH_3Br	metilbromid	0,6	2903 30 33

- 1) Faktor oštećenja ozona (FOO) određen je na osnovi sadašnjih spoznaja, pa će se u određenim vremenskim razdobljima preispitivati, u skladu s odredbama Montrealskog protokola. Tamo gdje je naveden raspon FOO, za potrebe Protokola će se koristiti najviša vrijednost u tom rasponu. FOO navedeni kao samo jedna vrijednost dobivaju se izračunom na osnovi laboratorijskih mjerenja. Oni navedeni u određenom rasponu temelje se na procjenama i manje su pouzdani. Jedan raspon odnosi se na izometričku skupinu. Gornja vrijednost je procjena FOO kod izomera s najvišim FOO, a donja vrijednost je procjena FOO kod izomera sa najnižim FOO.
- 2) Formula se ne odnosi na 1,1,2-trikloretnan.
- 3) Odnosi se na uobičajene izomere kako je određeno Montrealskom protokolom. Označava komercijalno najdostupnije tvari sa specificiranim vrijednostima FOO koje se primjenjuju za potrebe Protokola.

DODATAK F: Mješavine kontroliranih tvari

Mješavine koje sadrže jednu ili više tvari s tarifnom oznakom od 2903 41 00 do 2903 45 55

OZNAKA MJEŠAVINE	TVARI OD KOJIH SE MJEŠAVINA SASTOJI, TE NJIHOV UDIO U MJEŠAVINI (u %)								TARIFNA OZNAKA
	TVAR	%	TVAR	%	TVAR	%	TVAR	%	
R401A (MP39)	HCFC22	53	HFC152a	13	HCFC124	34			3824 71 00 10
R401B (MP66)	HCFC22	61	HFC152a	11	HCFC124	28			3824 71 00 10
R401C(MP52)	HCFC22	33	HFC152a	15	HCFC124	52			3824 71 00 10
R402A (HP80)	HFC125	60	HC290	2	HCFC22	38			3824 71 00 10
R402B (HP81)	HFC125	38	HC290	2	HCFC22	60			3824 71 00 10
R403A (69S)	HC290	5	HCFC22	75	FC218	20			3824 71 00 10
R403B (69L)	HC290	5	HCFC22	56	FC218	39			3824 71 00 10
R405A (G2015)	HCFC22	45	HFC152a	7	HCFC142b	6	C318	43	3824 71 00 10
R406A (GHG-12)	HCFC22	55	HC600	4	HCFC142b	41			3824 71 00 10
R408A (FX10)	HFC125	7	HFC143a	46	HCFC22	47			3824 71 00 10
R409A (FX56)	HCFC22	60	HCFC124	25	HCFC142b	15			3824 71 00 10
R408B (FX57)	HCFC22	65	HCFC124	25	HCFC142b	10			3824 71 00 10
R411A (G2018A)	HC1270	2	HCFC22	88	HFC152a	11			3824 71 00 10
R411B (G2018B)	HC1270	3	HCFC22	94	HFC152a	3			3824 71 00 10
R412A (TP5R)	HCFC22	70	FC218	5	HCFC142b	25			3824 71 00 10
R414B	HCFC22	50	HCFC124	39	HCFC142b	9,5	HC600a	1,5	3824 71 00 10
R500	CFC12	74	HFC152a	26					3824 71 00 10
R501	HCFC22	75	CFC12	25					3824 71 00 10
R502	HCFC22	49	CFC115	51					3824 71 00 10
R503	HFC23	40	CFC113	60					3824 71 00 10
R504	HFC23	48	CFC115	52					3824 71 00 10
R505	CFC12	78	HCFC31	22					3824 71 00 10
R506	HCFC31	55	CFC114	45					3824 71 00 10
R509 (TP5R2)	HCFC22	46	FC218	54					3824 71 00 10
FX20	HFC125	45	HCFC22	55					3824 71 00 10

FX55	HCFC22	60	HCFC142b	40					3824 71 00 10
D136	HCFC22	50	HCFC124	47	HC600a	3			3824 71 00 10
Daikin Blend	HFC23	2	HFC32	28	HCFC124	70			3824 71 00 10
FRIGC	HCFC124	39	HFC134a	59	HC600a	2			3824 71 00 10
Free Zone	HCFC142b	19	HFC134a	79	Lubrikant	2			3824 71 00 10
GHG-HP	HCFC22	65	HCFC142b	31	HC600a	4			3824 71 00 10
GHG-X5	HCFC22	41	HCFC142b	15	HFC227ca	40	HC600a	4	3824 71 00 10
NARM-502	HCFC22	90	HFC152a	5	HFC23	5			3824 71 00 10
NASF-S-III	HCFC22	82	HCFC123	4,75	HCFC124	9,5		3,75	3824 71 00 10
metil bromid s kloropikrinom	metil bromid	67	kloropikrin	33					2903 30 33
metil bromid s kloropikrinom	metil bromid	98	kloropikrin	2					2903 30 33
Meforex	R142b	60	R22	40					2903 30 33
Mješavine koje sadrže jednu ili više tvari s tarifnom oznakom od 2903 46 10 do 2903 46 90									3824 79 00.10
Mješavine koje sadrže jednu ili više tvari s tarifnom oznakom 2903 14 00, 2903 19 10, 2903 30 33, 2903 49 10 ili 2903 49 30									3824 90 99.40

DODATAK G. -ZAMJENSKE TVARI

OZNAKA ZAMJENSKE TVARI	Kemijska formula	TARIFNA OZNAKA
Sumporov heksafluorid	SF ₆	2903 30
Fluorouglikovodici (HFC)		
HFC-23	CHF ₃	2903.30
HFC-32	CH ₂ F ₂	2903.30
HFC-41	CH ₃ F	2903.30
HFC-43-10mee	C ₅ H ₂ F ₁₀	2903.30
HFC-125	C ₂ HF ₅	2903.30
HFC-134	C ₂ H ₂ F ₄	2903.30
HFC-134a	CH ₂ FCF ₃	2903.30
HFC-152a	C ₂ H ₄ F ₂	2903.30
HFC-143	C ₂ H ₃ F ₃	2903.30
HFC-143a	C ₂ H ₃ F ₃	2903.30
HFC-227ea	C ₃ HF ₇	2903.30
HFC-236cb	CH ₂ FCF ₂ CF ₃	2903.30
HFC-236ea	CHF ₂ CHFCF ₂	2903.30
HFC-236fa	C ₃ H ₂ F ₆	2903.30
HFC-245ca	C ₃ H ₃ F ₅	2903.30
HFC-245fa	CHF ₂ CH ₂ CF ₃	2903.30
HFC-365mfc	CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	2903.30
Perfluorouglici (PFC)		
Perfluorometan	CF ₄	3824 90 99
Perfluoroetan	C ₂ F ₆	3824 90 99
Perfluoropropan	C ₃ F ₈	3824 90 99
Perfluorobutan	C ₄ F ₁₀	3824 90 99
Perfluoropentan	C ₅ F ₁₂	3824 90 99
Perfluoroheksan	C ₆ F ₁₄	3824 90 99
Perfluorociklobutan	c-C ₄ F ₈	3824 90 99

Mješavine zamjenskih tvari		
R 404A	R143a/125/134a	3824 90
R 407A	R32/125/134a	3824 90
R 407B	R32/125/134a	3824 90
R 407C	R32/125/134a	3824 90
R 407D	R32/125/134a	3824 90
R410A	R32/125	3824 90
R 507A	R143a/125	3824 90
R 508A	R23/116	3824 90
R 508B	R23/116	3824 90

POPIS PROIZVODA

Skupina I.: Rashladni i klimatizacijski uređaji¹⁾

- a) Nepokretni rashladni i klimatizacijski uređaji
  - hladnjaci, ledenice, ledomati, rashladna postrojenja i uređaji,
  - uređaji za odvlaživanje (dehumidifikatori),
  - hladnjaci vode,
  - dizalice topline,
  - klimatizacijski uređaji.
- b) Pokretni rashladni i klimatizacijski uređaji
  - hladnjače,
  - klimatizacijski uređaji vozila, zrakoplova i plovila, bilo da su ugrađeni ili u dijelovima,

Skupina II.: Proizvodi u obliku aerosola (spreja), osim onih koji se primjenjuju u medicini²⁾

Skupina III.: Otapala³⁾

Skupina IV: Sustavi i aparati za gašenje požara⁴⁾

- a) preparati, punila aparata za gašenje požara ili granate za gašenje požara,
- b) aparati za gašenje požara (punjeni sredstvom za gašenje).
- c) fiksni protupožarni sustavi

Skupina V.: Polimerni materijali⁵⁾

- a) Polimerni materijali u primarnom obliku i proizvodi,
- b) Pjenasti polimerni materijali i proizvodi.

- 1) Rashladni i klimatizacijski uređaji koji kao radnu tvar u radu primjenjuju i/ili u izolacijskom materijalu sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj iz Priloga 1., dodatak A, skupina I. (klorofluorouglijci) i dodatak C, skupina I (nepotpuno halogenirani klorofluorouglikovodici).
- 2) Proizvodi u obliku aerosola koji kao potisni plin sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj određeni u Prilogu 1., dodatak A, skupina I. (klorofluorouglijci) i dodatak C, skupina I (nepotpuno halogenirani klorofluorouglikovodici). Ovdje se ubrajaju prehrambeni, kozmetički i toaletni proizvodi, sredstva za zaštitu bilja, boje, pripravci za podmazivanje, tekući pripravci za odmrzavanje, silikoni, oružja (suzavac) i sl.
- 3) Proizvodi gdje je otapalo tvar koja oštećuje ozonski sloj iz Priloga 1., dodatak B, skupina II. i III. (ugljik tetraklorid i 1,1,1-trikloretnan). Ovdje se ubrajaju razrjeđivači za boje i lakove, otapala i razni proizvodi koji sadrže otapala, npr. odstranjivači ulja i masti, prašine ili plijesni, sredstva za čišćenje filmova, stakla i limarije, fumiganti, korektori i sl.
- 4) Proizvodi za gašenje požara koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj iz priloga 1, dodatak A, skupina II (haloni), uključujući prijenosne aparate i stabilne sustave za gašenje požara.
- 5) Proizvodi za koje se u tehnološkom postupku proizvodnje primjenjuju, kao otapala ili sredstva za pjenjenje, tvari koje oštećuju ozonski sloj iz Priloga 1., dodatak A, skupina I. (klorofluorouglijci), iz dodatka B, skupina II. i III. (ugljik-tetraklorid i 1,1,1-trikloretnan) i dodatka C, skupina I. Ovdje se ubrajaju fleksibilne i tvrde poliuretanske pjene, fenolne, polistirenske i poliolefinske pjene i proizvodi koji ih sadrže (namještaj - stolci, garniture, madraci, sagovi s podlogom od pjenastog materijala, materijali za pakiranje instrumenata i alata – rezani prema obliku proizvoda, sjedala u cestovnim vozilima, izolacijski materijali, sendvič paneli, plutače, izolacijska pjena u spreju, dijelovi medicinske opreme, i dr.)

UPORABA HALONA ZA KRITIČNE NAMJENE

Uporaba halona 1301 za kritične namjene je:

- u zrakoplovima za zaštitu odjeljaka za posadu, kućištima motora, tovarnom prostoru i praznim protupožarnim odjeljcima (komorama),
- u vojnim terenskim vozilima i pomorskim brodovima za zaštitu prostora za osoblje i odjeljaka za motor,
- za postizanje inertnosti u prostorima u kojim se boravi gdje bi moglo doći do ispuštanja zapaljive tekućine i/ili plina u vojnom sektoru, uljnom, plinskom i petrokemijskom sektoru, te na postojećim teretnim brodovima,
- za postizanje inertnosti u postojećim komunikacijskim i upravljačkim središtima oružanih snaga ili drugih centara s ljudskom posadom ključnim za nacionalnu sigurnost,
- za postizanje inertnosti u prostorima gdje postoji rizik širenja radioaktivnih tvari.

Uporaba halona 1211 za kritične namjene je:

- u ručnim aparatima za gašenje požara i ugrađenoj opremi za gašenje za motore i za uporabu u zrakoplovima,
- u zrakoplovima za zaštitu odjeljaka za posadu, kućištima motora, tovarnom prostoru i praznim protupožarnim odjeljcima (komorama),
- u aparatima za gašenje požara potrebnim za osobnu sigurnost za početna gašenja vatrogasnih brigada,
- u vojnim i policijskim aparatima za gašenje požara za uporabu na osobama.

**UPORABA KONTROLIRANIH TVARI ZA PRIJEKO POTREBNE NAMJENE
U LABORATORIJIMA I ZA ANALITIKU**

Za laboratorijske i analitičke potrebe tvari koje oštećuju ozonski sloj se uobičajeno koriste: za kalibraciju opreme, kao ekstrakcijsko otapalo, razrjeđivač ili kao nositelji određenih kemijskih analiza; uključujući biokemijska istraživanja utjecaja na zdravlje određenih kemikalija; te za druge kritične primjene u istraživanju i razvoju gdje zamjene još nisu dostupne ili gdje je propisanim standardima uvjetovano korištenje kontrolirane tvari.

Na VII sastanku stranaka Montrealskog protokola prepoznate su sljedeće kategorije i primjeri laboratorijskih uporaba kao prijeko potrebne namjene:

- 1. Istraživanje i razvoj (npr. farmaceutika, pesticidi, CFC i HCFC zamjene)**
  - 1.1. Reakcijsko otapalo ili reakcijska komponenta (npr. Diels-Alder i Friedel-Craft reakcija. RuO₃ oksidacija. alil-bromiranje. i dr.)
- 2. Analitička primjena i propisane primjene (uključujući kontrolu kakvoće)**
  - 2.1. Referentne:
    - kemikalije (nadzor tvari koje oštećuju ozonski sloj, određivanje hlapivih organskih spojeva (VOC) , -kalibracija opreme,
    - otrovi
    - proizvodi (testiranje adhezivnosti, testiranje filtera za disanje)
  - 2.2. Ekstrakcija
    - određivanje pesticida i teških metala (npr. u hrani)
    - analiza uljne izmaglice
    - određivanje aditiva i boje u hranu
    - određivanje ulja u vodi i tlu
  - 2.3. Otapanje
    - određivanje cinka, bakra i kadmija u biljkama i hrani
    - mikro-kemijske metode za određivanje molekularne težine ili kisika
    - mjerenje čistoće lijekova i određivanje ostataka
    - sterilizacija laboratorijske opreme
  - 2.4. Nosači (inertni)
    - forenzične metode (npr. otisci prsta)
    - titracija (kolesterol u jajima, kemijske karakteristike lijekova, jadni broj, npr. u uljima i kemijskim proizvodima)

- analitička oprema (spektroskopija (infra-crvena, ultra-ljubičasta, nuklearna magnetna rezonancija, fluorescencija), kromatografija (visoko tlačna tekućinska kromatografija, plinska kromatografija, tankoslojna kromatografija)
- 2.5. Istraživanje porijekla
  - sanitarni inženjering
- 2.6. Razna (uključujući testiranje)
  - sastojak u materijalu za testiranje (npr. asfalt, napregnutost i lomljivost metala)
  - medij za odvajanje (odvajanje nečistoća i izlučevina insekata iz uskladištenih prehrambenih proizvoda)
- 3. Razno (uključujući biokemikalije)**
  - 3.1. Razvoj laboratorijskih metoda
  - 3.2. Priprema uzoraka uz korištenje otapala
  - 3.3. Medij za prijenos topline

Sljedeće uporabe su isključene iz popisa kritičnih primjena:

- testiranje ulja, masnoća i ukupnih ugljikovodika u vodi
- testiranje katrana u materijalima za pokrov kolnika
- forenzični otisci prsta

**TEHNOLOŠKI PROCESI U KOJIMA SE KONTROLIRANE TVARI
KORISTE KAO PROCESNI AGENSI**

- Uporaba ugljik tetraklorida za eliminaciju nitrogen triklorida u proizvodnji klora i kaustične sode,
- Uporaba ugljik tetraklorida u ponovnoj uporabi klora u ispušnom plinu od proizvodnje klora,
- Uporaba ugljik tetraklorida u proizvodnji klorirane gume,
- Uporaba ugljik tetraklorida u proizvodnji izobutil acetofenona (ibuprofen-analgetik),
- Uporaba ugljik tetraklorida u proizvodnji polifenileneftalimida,
- Uporaba CFC-11 u proizvodnji finih sintetičkih poliolefinskih vlaknastih listića,
- Uporaba CFC-113 u proizvodnji vinorelbina (farmaceutski proizvod),
- Uporaba CFC-12 u fotokemijskoj sintezi preteča perfluoropolietilperoksida Z-perfluoropolietera i disfunkcionalnih derivata,
- Uporaba CFC-113 u smanjenju posrednika perfluoropolietilperoksida za proizvodnju perfluoropolietera estera dvobazne kiseline,
- Uporaba CFC-113 u pripremi perfluoropolietera diola s visokom funkcionalnošću,
- Uporaba ugljik tetraklorida u proizvodnji tralometrina (insekticid).

Također uporaba HCFC-a u gore navedenim procesima kada se koriste kao zamjena za CFC ili ugljik tetraklorid.

OBRAZAC KT 1

Obrazac KT 1 Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj	
ZAHTJEV ZA IZDAVANJE DOZVOLE ZA UVOZ / IZVOZ KONTROLIRANIH TVARI (zaokružiti radi li se o uvozu ili izvozu)	
Redni broj zahtjeva (prema evidenciji uvoznika/izvoznika):	
Naziv uvoznika/izvoznika (tvrtke):	
Matični broj tvrtke:	
Registarski broj uvoznika/izvoznika ¹⁾ :	
Adresa (grad, ulica i broj):	
Telefon:	
Telefaks:	
e-mail:	
Ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka:	
Naziv i tarifni broj kontrolirane tvari za koju se traži odobrenje za uvoz/izvoz:	Trgovački naziv: Tarifna oznaka:
Narav tvari: a) nova b) prikupljena c) oporabljena d) obnovljena (zaokružiti)	
Kemijska formula kontrolirane tvari za koju se traži odobrenje za uvoz/izvoz:	
Tražena količina uvoza/izvoza kontrolirane tvari izražena u kilogramima:	
Naziv tvrtke proizvođača kontrolirane tvari za koju se traži odobrenje za uvoz/izvoz:	
Adresa (država, grad, ulica i broj):	
Naziv države iz koje se uvozi kontrolirana tvar /u koju se izvozi kontrolirana tvar:	
Namjena uvezene/izvezene kontrolirane tvari:	
Mjesto i datum:	MP
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:

¹⁾Registarski broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodenju dozvole.

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 1

- (1) Svaki obrazac KT 1 mora imati redni broj.

Treba upisati:

- (2) naziv, matični broj tvrtke uvoznika/izvoznika (za veće tvrtke može se naznačiti tehnološka jedinica), registarski broj, adresu, te ime i prezime odgovorne osobe za točnost podataka;
- (3) naziv, tarifnu oznaku, kemijsku formulu i traženu količinu kontrolirane tvari namijenjene uvozu/izvozu izraženu u kilogramima;
Naznačiti (podcrtati) traži li se odobrenje za uvoz nove ili oporabljene kontrolirane tvari, odnosno traži li se odobrenje za izvoz nove, prikupljene, oporabljene ili obnovljene kontrolirane tvari;
- (4) naziv tvrtke i adresa proizvođača kontrolirane tvari;
- (5) naziv države iz koje se uvozi odnosno u koju se izvozi kontrolirana tvar;
- (6) za koju svrhu je namijenjena kontrolirana tvar a koja se uvozi (npr. održavanje, proizvodnja i sl.) odnosno izvozi;
- (7) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke uvoznika/izvoznika.

Napomena:

Obrazac ispunjava pravna ili fizička osoba koja uvozi/izvozi kontrolirane tvari i dostavlja ga Ministarstvu nadležnom za trgovinu. Obrazac se popunjava za svaku kontroliranu tvar, pojedinačno.

Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

Obrazac KT 2					
Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj					
ZAHTEJEV ZA IZDAVANJE ODOBRENJA UVOZA KONTROLIRANIH TVARI I PROIZVODA KOJI SADRŽE TE TVARI ZA KRITIČNE NAMJENE, SIROVINU, PRIJEKO POTREBNE NAMJENE, PROCESNE AGENSE I HITNE SLUČAJEVE					
Redni broj zahtjeva (prema evidenciji uvoznika):					
Naziv uvoznika (tvrtke):					
Matični broj uvoznika (tvrtke):					
Registarski broj uvoznika (tvrtke) ¹⁾ :					
Adresa (grad, ulica i broj):					
Telefon:					
Telefaks:					
e-mail:					
Ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka:					
Naziv i tarifna oznaka kontrolirane tvari za koju se traži odobrenje za uvoz:	Trgovački naziv: Tarifna oznaka:				
Naziv i tarifni broj proizvoda koji sadrži kontroliranu tvar za koji se traži odobrenje za uvoz:	Trgovački naziv: Tarifna oznaka:				
Kemijska formula kontrolirane tvari za koju se traži odobrenje za uvoz, odnosno koja se nalazi u proizvodu za koji se traži odobrenje za uvoz:					
Tražena količina uvoza kontrolirane tvari, izražena u odgovarajućim jedinicama mjere:					
Tražena količina uvoza proizvoda koji sadrži kontroliranu tvar, izražena u odgovarajućim jedinicama mjere:					
Opis (zaokružiti)					
1. Kritična namjena 2. Sirovina 3. Prijeko potrebna namjena 4. Procesni agens 5. Hitni slučajevi: <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">a) očuvanje zdravlja ljudi/životinjskog/biljnog svijeta</td> <td style="width: 50%;">b) obrana i sigurnost države</td> </tr> <tr> <td>c) zaštita od požara</td> <td>d) sigurnost prometa</td> </tr> </table>		a) očuvanje zdravlja ljudi/životinjskog/biljnog svijeta	b) obrana i sigurnost države	c) zaštita od požara	d) sigurnost prometa
a) očuvanje zdravlja ljudi/životinjskog/biljnog svijeta	b) obrana i sigurnost države				
c) zaštita od požara	d) sigurnost prometa				
Naziv tvrtke proizvođača kontrolirane tvari ili proizvoda koji sadrži kontroliranu tvar za koji se traži odobrenje za uvoz:					
Adresa (država, grad, ulica i broj):					
Naziv države iz koje se uvozi kontrolirana tvar ili proizvod koji sadrži kontroliranu tvar:					
Krajnji korisnik uvezene kontrolirane tvari ili proizvoda koji sadrži kontroliranu tvar:					
Mjesto i datum:	MP				
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:				

¹⁾ Registarski broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodu dozvole.

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 2

- (1) Svaki obrazac KT 2 mora imati redni broj.

Treba upisati:

- (2) naziv, matični broj tvrtke uvoznika (za veće tvrtke može se naznačiti tehnološka jedinica), registarski broj, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv, kemijsku formulu, količinu i tarifni broj tvari koja oštećuje ozonski sloj namijenjene uvozu.
- (4) naziv i tarifnu oznaku kontrolirane tvari ili proizvoda koji sadrži tu tvar za koje se traži odobrenje za uvoz;
- (5) traženu količinu uvoza kontrolirane tvari ili proizvoda koji sadrži tu tvar; naznačiti (zaokružiti) traži li se odobrenje za uvoz za kritičnu namjenu, sirovine, prijeko potrebnu namjenu, procesni agens ili hitne slučajeve;
- (6) naziv i adresa tvrtke proizvođača kontrolirane tvari ili proizvoda koji sadrži tu tvar;
- (7) naziv države iz koje se uvozi kontrolirana tvar ili proizvod koji sadrži tu tvar;
- (8) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke uvoznika.

Napomena:

Obrazac ispunjava pravna ili fizička osoba koja uvozi kontrolirane tvari i proizvode koji sadrže te tvari i dostavlja ga Ministarstvu nadležnom za trgovinu. Obrazac se popunjava za svaku kontroliranu tvar i proizvod, pojedinačno.

Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

Obrazac KT 3 Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj		
OČEVIDNIK O UVOZU KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI I KRAJNJEM KORISNIKU		
Očevidnik za godinu:		Broj stranice/ukupni broj stranica:
Naziv uvoznika (tvrtke):		
Matični broj uvoznika (tvrtke):		
Registarski broj uvoznika (tvrtke) ¹⁾ :		
Adresa (grad, ulica i broj):		
Telefon:		
Telefaks:		
e-mail:		
Ime i prezime odgovorne osobe:		
Kontrolirana i zamjenska tvar	Naziv:	
	Kemijska formula:	
	Oznaka:	
	Tarifna oznaka:	
	Odobrena kvota za stavljanje u promet u Republici Hrvatskoj:	
	Uvezena količina:	
Naziv kupca/ registarski broj	Količina uvezene tvari u tonama	Namjena uvezene tvari
(1) Ukupna količina stavljena u promet:		
(2) Zalihe:		
UKUPNO (1)+(2):		
Mjesto i datum:	MP	
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:	

1) RegistarSKI broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodu dozvole.

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 3

Treba upisati:

- (1) godinu za koju se dostavlja očevidnik, broj stranice i ukupni broj stranica;
- (2) naziv, matični i registracijski broj tvrtke uvoznika, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv, kemijsku formulu, oznaku, tarifnu oznaku i odobrenu kvotu kontrolirane tvari;
- (4) naziv kupca i njegov registarski broj kojem je kontrolirana i zamjenska tvar prodana, ukupnu količinu uvezene tvari u tonama te namjenu uvezene tvari (na pr. Za servisiranje, proizvodnju i dr.);
- (5) ukupnu količinu kontrolirane i zamjenske tvari stavljenju u promet na tržište i podatke o zalihama;
- (6) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke uvoznika/izvoznika.

Napomena:

Obrazac se popunjava za svaku kontroliranu i zamjensku tvar, pojedinačno.
Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

Obrazac KT 4		
Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj		
OČEVIDNIK O IZVOZU KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI		
Očevidnik za godinu:		Broj stranice/ukupni broj stranica:
Naziv izvoznika (tvrtke):		
Matični broj izvoznika (tvrtke):		
Registarski broj izvoznika (tvrtke) ¹⁾ :		
Adresa (grad, ulica i broj):		
Telefon:		
Telefaks:		
e-mail:		
Ime i prezime odgovorne osobe:		
Kontrolirana i zamjenska tvar	Naziv:	
	Kemijska formula:	
	Oznaka:	
	Tarifna oznaka:	
	Izvezena količina:	
Naziv kupca/ Država u koju se izvozi	Količina izvezene stvari u tonama	<i>Namjena izvezene stvari</i>
(1) Ukupno izvoz:		
(2) Zalihe:		
UKUPNO (1)+(2):		
Mjesto i datum:	MP	
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:	

1) Registarski broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodenju dozvole.

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 4

Treba upisati:

- (1) godinu za koju se dostavlja očevidnik, broj stranice i ukupni broj stranica;
- (2) naziv, matični i registarski broj tvrtke izvoznika, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv, kemijsku formulu, oznaku, tarifnu oznaku i izvezenu količinu kontrolirane i zamjenske tvari;
- (4) naziv kupca i države u koju se kontrolirana i zamjenska tvar izvozi, ukupnu količinu izvezene tvari u tonama te namjenu izvezene tvari;
- (5) ukupnu količinu izvezene kontrolirane i zamjenske tvari i podatke o zalihama;
- (6) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke izvoznika.

Napomena:

Obrazac se popunjava za svaku kontroliranu i zamjensku tvar, pojedinačno.
Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

Obrazac KT 5 Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj	
IZJAVA DA PROIZVOD NE SADRŽI KONTROLIRANE TVARI	
Redni broj izjave (prema evidenciji uvoznika):	
Naziv tvrtke uvoznika/proizvođača proizvoda:	
Matični broj uvoznika/proizvođača proizvoda:	
Adresa (grad, ulica i broj):	
Telefon:	
Telefaks:	
e-mail:	
Ime i prezime odgovorne osobe:	
Naziv i tarifna oznaka proizvoda:	Trgovački naziv: Tarifna oznaka:
Tražena količina uvoza proizvoda:	
Količina proizvoda koja se stavlja u promet na tržište na području Republike Hrvatske:	
Kemijska formula tvari sadržane u proizvodu koja se koristi umjesto kontrolirane tvari :	
Količina (u kilogramima) tvari sadržane u proizvodu koja se koristi umjesto kontrolirane tvari:	
Broj otpremnice i datum i/ili broj carinske deklaracije i datum:	
Mjesto i datum:	MP
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 5

(1) Svaki obrazac KT 5 mora imati redni broj.

Treba upisati:

- (2) naziv, matični broj tvrtke uvoznika/proizvođača, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv i tarifnu oznaku proizvoda koji se uvozi/stavlja u promet na tržište na području Republike Hrvatske, količinu pošiljke koja se uvozi/stavlja u promet na tržište;
- (4) kemijsku formulu tvari koja je sadržana u proizvodu;
- (5) količinu tvari sadržane u proizvodu, izraženu u odgovarajućim mjernim jedinicama (litre, kilogrami, komadi i sl.);
- (6) broj otpremnice i datum i/ili broj carinske deklaracije i datum;
- (7) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke uvoznika/proizvođača.

Napomena:

Obrazac ispunjava pravna ili fizička osoba koja uvozi proizvode iz priloga 2. ove Uredbe. Obrazac se popunjava za svaki proizvod, pojedinačno.

Pravna osoba treba prilikom uvoza upisati količinu proizvoda, prema vrsti proizvoda, kojeg uvozi te posebno upisati količinu proizvoda koji se stavlja u promet na tržište na području Republike Hrvatske.

Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

Obrazac KT 6									
Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj									
OČEVIDNIK O UPORABLJENIM KOLIČINAMA KONTROLIRANIH I ZAMJENSKIH TVARI									
Očevidnik za godinu:					Broj stranice/ukupni broj stranica:				
Naziv servisera:					Adresa (grad, ulica i broj):				
Matični broj:					Registarski broj ¹⁾ :				
Telefon:			Telefaks:		e-mail:				
Ime i prezime odgovorne osobe:									
Kontrolirana i zamjenska tvar		Naziv:		Kemijska formula:				Oznaka:	
Naziv vlasnika i/ili korisnika uređaja/vrsta uređaja/rashladni kapacitet uređaja	Početno punjenje u kg	Gubitak tvari tijekom godine, u kg	Prikupljeno radi ponovne uporabe, u kg	Punjenje starom tvari, u kg	Obnovljena tvar vraćena u uređaj, u kg	Dopuna novom tvari, u kg	Dopuna oporabljenoj tvari, u kg	Otpadna tvar, u kg	Način postupanja s otpadnom tvari
UKUPNO:									
Mjesto i datum:					MP				
Osoba odgovorna za točnost podataka:					Potpis:				

1) Registarski broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodu dozvole.

UPUTE ZA ISPUÑJAVANJE OBRASCA KT 6

Treba upisati:

- (1) godinu za koju se dostavlja oĉevidnik, broj stranice i ukupni broj stranica;
- (2) naziv, matični i registracijski broj tvrtke, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv, kemijsku formulu i oznaku kontrolirane i zamjenske tvari;
- (4) naziv vlasnika i/ili korisnika uređaja, vrsta uređaja i rashladni kapacitet uređaja;
- (5) podatke o početnom punjenju, gubitku tvari tijekom godine, koliĉini prikupljenih tvari radi ponovne uporabe, podatke o punjenju starom tvari, koliĉini obnovljene tvari vraćene u uređaj, koliĉini tvari kojom je dopunjen uređaj, koliĉini dopunjene oporabljene tvari, koliĉini otpadn etvari te načinu postupanja s otpadnom tvari;
- (6) mjesto i datum ispunjavanja te ĉitljivo ime i prezime osobe odgovorne za toĉnost podataka, potpis i pečat servisera.

Napomena:

Obrazac se popunjava za svaku kontroliranu i zamjensku tvar, pojedinaĉno.
Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili raĉunalom.

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA KT 7

Treba upisati:

- (1) godinu za koju se dostavlja očevidnik, broj stranice i ukupni broj stranica;
- (2) naziv, matični i registracijski broj tvrtke, adresu te ime i prezime odgovorne osobe;
- (3) naziv, kemijsku formulu i oznaku prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari;
- (4) naziv pravne i fizičke osobe koja je prikupila i dostavila prikupljene kontrolirane i zamjenske tvari;
- (5) količinu preuzetih uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari, za svaku tvar pojedinačno;
- (6) način postupanja s prikupljenim kontroliranim i zamjenskim tvarima te količine obnovljene ili uporabljene tvari te količine otpadne tvari;
- (7) naziv, adresu i matični broj tvrtke kojoj je predana otpadna tvar na postupak zbrinjavanja (uništavanja);
- (8) mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime osobe odgovorne za točnost podataka, potpis i pečat tvrtke.

Napomena:

Obrazac se popunjava za svaku prikupljenu uporabljenu kontroliranu i zamjensku tvar, pojedinačno.

Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.

OBRAZAC KTZ 1

Obrazac KTZ 1	
Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj	
ZAPISNIK O PREGLEDU RASHLADNOG I KLIMATIZACIJSKOG UREĐAJA	
Redni broj zapisnika (prema evidenciji uvoznika):	
Naziv pravne ili fizičke osobe koja obavlja servis uređaja:	
Matični broj tvrtke:	
Registarski broj tvrtke ¹⁾ :	
Adresa (grad, ulica i broj):	
Telefon:	
Telefaks:	
e-mail:	
Ime i prezime osobe koja servisira uređaj:	
Vrsta uređaja koji se servisira:	
Kapacitet uređaja:	
Naziv i oznaka kontrolirane i zamjenske tvari u uređaju:	
Količina tvari sadržane u uređaju u kilogramima:	
Ovim zapisnikom potvrđujemo da je pri dolasku na servis uređaj zatečen bez kontrolirane ili zamjenske tvari.	
Mjesto i datum:	MP
Osoba odgovorna za točnost podataka:	Potpis:
Vlasnik uređaja:	Potpis:

1) Registarski broj dodjeljuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pri ishodu dozvole.

UPUTE ZA POPUNJAVANJE OBRASCA KTZ 1

Treba upisati:

- (1) Svaki obrazac KTZ 1 mora imati redni broj;
- (2) naziv, adresu, matični i registracijski broj pravne i fizičke osobe koja servisira/pregledava uređaj, te ime i prezime odgovorne osobe i broj uvjerenja;
- (3) kapacitet uređaja i vrsta uređaja koji se servisira te naziv i oznaka kontrolirane i zamjenske tvari,
- (4) količina tvari sadržane u novom uređaju;
- (5) mjesto i datum ispunjavanja, odgovorna osoba i njen potpis;
- (6) vlasnik uređaja i njegov potpis.

Ministarstvo zaštite okoliša,
prostornog uređenja i graditeljstva

Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj

OBRAZAC REG

REGISTAR pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću uvoza/izvoza, stavljanja u promet kontroliranih i zamjenskih tvari, servisiranja, prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari

Redni / registarski broj

Naziv pravne i fizičke osobe:	
Skraćeni naziv pravne osobe:	
Sjedište – mjesto i adresa (ulica i kućni broj):	
Matični broj:	
Djelatnost koju obavlja pravna i fizička osoba:	
Ime i prezime odgovorne osobe:	

Datum izdavanja potvrde o upisu u Registar:	
---	--

Promjena podataka i datumi promjene:	
--------------------------------------	--

Datum upisa:

Podatke unio:

OBRAZLOŽENJE

Na temelju odredbe članka 40. stavka 1. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 178/04) i Zakona o potvrđivanju (ratifikaciji) Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 11/93, 12/93, 1/8/96, 10/2000 i 12/2001) dana je ovlast Vladi Republike Hrvatske za donošenje provedbenog propisa Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj.

Notifikacijom o sukcesiji Republika Hrvatska je od 8. listopada 1991. godine stranka Bečke konvencije o zaštiti ozonskog sloja i Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (u daljnjem tekstu: Montrealski protokol). Hrvatski sabor potvrdio je četiri izmjene i dopune Montrealskog protokola: 1993. godine dopunu iz Londona, 1996. godine dopunu iz Kopenhagena, 2000. godine dopunu iz Montreala te 2001. godine dopunu iz Pekinga. Montrealskim protokolom utvrđuju se različite obveze za stranke Protokola ovisno o potrošnji tvari koje oštećuju ozonski sloj. Republika Hrvatska ubraja se u zemlje iz članka 5. Protokola, obzirom na potrošnju tvari manju od 0,3 kg po stanovniku iz Dodatka A i potrošnjom tvari manjom od 0,2 kg po stanovniku iz Dodatka B Protokola te ima mogućnost koristiti provedbu mjera s odgodom od 10 godina u odnosu na propisane rokove Montrealskim protokolom. (tablica 1).

Tablica 1. Rokovi ukidanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj

■ Zemlje na koje se odnosi članak 5.	□ Zemlje na koje se ne odnosi članak 5.
1. srpanj 1989.	☐ zamrzavanje potrošnje tvari iz Dodatka A
1. siječanj 1992.	☐ zamrzavanje potrošnje halona
1. siječanj 1993.	☐ redukcija potrošnje tvari iz Dodatka B za 20% od razine potrošnje u 1989. godini ☐ zamrzavanje potrošnje metil kloroforma (1,1,1 trikloretan)
1. siječanj 1994.	☐ redukcija potrošnje tvari iz Dodatka B za 75% od razine potrošnje u 1989. godini ☐ redukcija potrošnje tvari iz Dodatka A za 75% od razine potrošnje u 1986. godini ☐ ukidanje potrošnje halona* ☐ redukcija potrošnje metil kloroforma za 50%
1. siječanj 1995.	☐ potrošnja metil bromida zamrznuta na razinu od 1991. godine ☐ redukcija potrošnje ugljik tetraklorida za 85% od razine potrošnje u 1989. godini
1. siječanj 1996.	☐ potpuno ukidanje HBFC-a ☐ potpuno ukidanje ugljik tetraklorida* ☐ potpuno ukidanje tvari iz Aneksa A i B* ☐ potpuno ukidanje metil kloroforma* ☐ zamrzavanje potrošnje HCFC na razinu potrošnje u 1989. +2,8% od potrošnje CFC u 1989. godini
1. srpanj 1999.	■ zamrzavanje potrošnje tvari iz Dodatka A na prosječnu razinu potrošnje iz 1995-97. godine
1. siječanj 2001.	☐ redukcija potrošnje metil bromida za 25%
1. siječanj 2002.	■ zamrzavanje potrošnje halona na prosječnu razinu potrošnje iz 1995-97. godine ■ zamrzavanje potrošnje metilbromida na prosječnu razinu potrošnje iz 1995-98. godine
1. siječanj 2003.	■ redukcija potrošnje tvari iz Dodatka B za 20% od razine prosječne potrošnje iz 1998 - 2000. godine ■ zamrzavanje metil kloroforma na prosječnu razinu potrošnje u 1998-2000.
1. siječanj 2004.	☐ redukcija HCFC-a za 35% ispod bazne razine
1. siječanj 2005.	■ redukcija potrošnje tvari iz Dodatka A za 50% od razine prosječne potrošnje iz 1995-97. godine ■ redukcija potrošnje halona za 50% od razine prosječne potrošnje iz 1995-97. godine ■ redukcija potrošnje ugljik tetraklorida za 85% od razine prosječne potrošnje iz 1998 - 2000. godine

	☒ <i>redukcija potrošnje metil kloroforma za 30% od razine prosječne potrošnje iz 1998 - 2000. godine</i> ☐ <i>smanjenje potrošnje metil bromida za 50%</i>
1. siječanj 2007.	☒ <i>redukcija potrošnje tvari iz Dodatka A za 85% od razine prosječne potrošnje iz 1995-97. godine</i> ☒ <i>redukcija potrošnje tvari iz Dodatka B za 85% od razine prosječne potrošnje iz 1998 - 2000. godine</i>
1. siječanj 2010.	☐ <i>redukcija potrošnje HCFC-a za 65%</i> ☐ <i>potpuno ukidanje metil bromida</i> ☒ <i>100%-tno ukidanje CFC-a, halona i ugljik tetraklorida</i> ☒ <i>redukcija potrošnje metil kloroforma za 70% od razine prosječne potrošnje iz 1998 - 2000. godine</i>
1. siječanj 2015.	☐ <i>smanjenje potrošnje HCFC-a za 90%</i> ☒ <i>100%-tno ukidanje metil kloroforma i metil bromida</i>
1. siječanj 2016.	☒ <i>zamrzavanje HCFC-a na bazni prikaz prosječne potrošnje u 2015. godini</i>
1. siječanj 2020.	☐ <i>potpuno ukidanje HCFC-a uz iznimku korištenja do 0,5% za potrebe servisiranja do 2030. godine</i>
1. siječanj 2040.	☐ <i>potpuno ukidanje HCFC-a</i>

Napomena:

- U Dodatku A sadržano je pet CFC-a: CFC 11, 12, 113, 114 i 115
- U Dodatku B sadržano je deset CFC-a: 13, 111, 112, 211, 212, 213, 214, 215, 216 i 217
- Haloni: 1211, 1301 i 2402
- HBFC - hidrobromofluorougljici
- HCFC - hidroklorofluorougljici
- * s iznimkom prijeko potrebnih i kritičnih namjena

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za provedbu Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj. Nacionalnim programom za postupno ukidanje tvari koje oštećuju ozonski sloj (TOOO), iz 1996. godine, utvrđena je potrošnja TOOO te su predložene mjere i projekti koji vode njihovom postupnom ukidanju. Utvrđeno je kako Hrvatska ima preduvjete za provedbu ubrzanog ukidanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, uz odgovarajuću stručnu i financijsku pomoć provedbenih agencija Montrealskog protokola.

Na temelju Zakona o potvrđivanju (ratifikaciji) dopune Montrealskog protokola (Narodne novine –Međunarodni ugovori, br. 11/93) i Zakona o potvrđivanju Izmjene Montrealskog protokola (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 1/8/96) Vlada Republike Hrvatske donijela je 1999. godine Uredbu o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (N.N.7/99 i 20/99). Ovom se Uredbom određuju uvjeti i način postupnog smanjivanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, uvoz/izvoz ovih tvari, kao i postupanje s proizvodima koji sadrže te tvari ili su pomoću tih tvari proizvedeni, te održavanje i isključivanje proizvoda iz uporabe. Dopuštena potrošnja tvari koje oštećuju ozonski sloj, u određenom vremenskom razdoblju, određuje se na osnovi obračunske razine koja se izračunava kao prosječna potrošnja u određenom vremenskom razdoblju, u skladu s Montrealskim protokolom. Uredbom su određeni i rokovi dinamike ukidanja potrošnje TOOO te se određuje potpuno ukidanje potrošnje tvari iz Dodatka A, skupine I i II, Dodatka B, skupina II i III i Dodatke E do 2006. godine.

Sukladno Nacionalnom programu iz 1996. godine i Uredbe iz 1999. godine u suradnji s provedbenim agencijama Montrealskog protokola i uz financijsku potporu Multilateralnog fonda Montrealskog protokola Republici Hrvatskoj odobrena je provedba devet projekata, a u pripremi je projekt za ukidanje potrošnje HCFC-a (tablica 2.).

Provedbom projekata do 2005. godine ukinuta je potrošnja 35,6 tona klorofluorouglijika (CFC) u sektoru proizvodnje pjenastih materijala i kozmetičkih aerosola, te potrošnja 30 tona metil bromida u proizvodnji duhana.

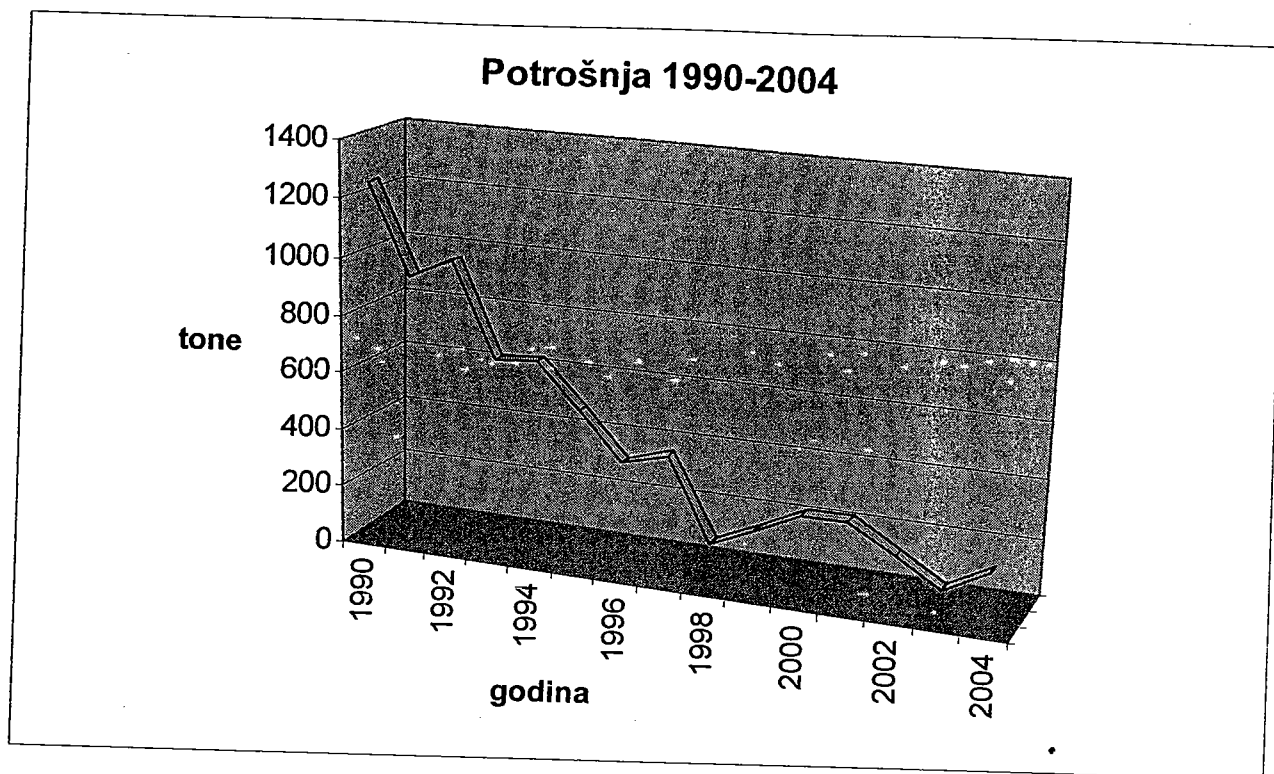
Tablica 2. Pregled projekata u okviru međunarodne suradnje

NAZIV PROJEKTA	PROVEDBENA AGENCIJA	VRIJEDNOST PROJEKTA (u US\$)	TRAJANJE PROJEKTA	UKINUTO TOOO (u tonama)
Nacionalni program za postupno ukidanje potrošnje TOOO	UNEP DTIE	40 000	1996.	
Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj	UNEP DTIE	343 807	1997.-2006..	-
Ukidanje potrošnje freona 11 pri proizvodnji fleksibilnih poliuretanskih pjena u Oriolik d.d.	UNIDO	110 780	1997.-1998.	25
Ukidanje potrošnje freona - Pliva d.d.	UNIDO	89 779	1997.-1999.	10,6
Supstitucija metil- bromida kod uzgoja presadnica duhana	UNIDO	785 033	1997.- 2005.	30
Gospodarenje rashladnim sredstvima (I+II) Potpuno ukidanje potrošnje CFC-a	SIDA Švedska /UNIDO	828 560	1999.- 2008.*	136
Gospodarenje halonima (priprema projekta)	GTZ Njemačka	76 500	2006-2007.	-
CTC radionica i obuka	UNIDO	40 000	2005.	-
UKUPNO		2.314.459		201,6

U razdoblju od 1990. do 2004. godine zabilježen je značajan pad potrošnje TOOO u svim sektorima, tako je u 2004. ukupno potrošeno 211 tona TOOO ili svega 16,8% potrošnje TOOO u 1990. godini. Najveća potrošnja TOOO je u sektoru rashladnih i klimatizacijskih uređaja za potrebe njihovog ponovnog punjenja, održavanja ili popravljanja (u ukupnoj potrošnji na održavanje rashladnih i klimatizacijskih uređaja otpada 95 posto ukupne potrošnje TOOO u 2004. godini). Također je zabilježen značajan pad potrošnje CFC-a iz Dodatka A te postupno povećanje potrošnje HCFC-a iz Dodatka C, skupina I. Pregled potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj iz Dodatka A, B i E u razdoblju 1990-2004. godine dan je na slici 1.

Slika 1. Trend potrošnje TOOO u razdoblju 1990. 2004. godine

Obzirom da je najveća potrošnja CFC-a u sektoru rashladnih i klimatizacijskih uređaja te računajući na potrebe za ovim tvarima i nakon 2006. godine – za održavanje postojećih rashladnih i klimatizacijskih uređaja, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je, u suradnji s provedbenom agencijom UNIDO (Program za industrijski razvoj Ujedinjenih naroda), koordiniralo provedbu prve faze projekta „Gospodarenje rashladnim sredstvima“ u razdoblju 2000.-2002. godine. S hrvatske strane u provedbu projekta bili su uključeni i Ministarstvo financija-Carinska uprava, Agencija za posebni otpad d.o.o. te Centar za transfer tehnologije i Fakultet strojarstva i brodogradnje.

Provedbom prve faze projekta “Gospodarenje rashladnim sredstvima” ostvareno je sljedeće:

- temeljem javnog natječaja odabrane su pravne osobe koje su unutar svoje djelatnosti osposobile jedinice za prikupljanje i obnavljanje freona (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) koje su opremljene uređajima za prikupljanje i obnavljanje TOOO,
- temeljem utvrđenih kriterija u projektu dodijeljena je oprema za prikupljanje freona serviserima (regionalno raspoređeno – opremu je dobilo na korištenje 38 serviseri raspoređenih po svim regijama u Hrvatskoj),
- stručne seminare prošlo je 724 serviseri rashladnih i klimatizacijskih uređaja - tečajevi su provedeni u suradnji s Centrom za transfer tehnologije iz Zagreba i Fakultetima strojarstva i brodogradnje u Splitu, Zagrebu, Osijeku i Rijeci te
- djelatnici Carinske uprave završili su tečaj u vezi sa sprječavanjem ilegalnog uvoza freona te su opremljeni uređajima za detekciju freona, te je

- izrađen je priručnik *Kôd dobre prakse pri radu sa tvarima koje oštećuju ozonski sloj*.

Provedbom prve faze ovog projekta, kojim se uspostavio temelj za uspostavu sustava gospodarenja freonima, uočene su potrebe za dodatnim aktivnostima. Iz tog je razloga započeo projekt "Potpuno ukidanje potrošnje CFC-a u Hrvatskoj".

U suradnji sa švedskom Agencijom za razvoj i suradnju (Swedish International Development Cooperation Agency -SIDA) nastavlja se provedba projekta, te će se do 2008. godine uspostaviti kompletan sustav za prikupljanje, obnavljanje i uporabu TOOO, poboljšat će se rad centara (nabavljena je dodatna oprema za uporabu rabljenih freona te uređaja koji će omogućiti kemijsku analizu oporabljenih freona u cilju njihove daljnje prodaje kao novih tvari), provest će se obuka nastavnika srednjih strukovnih škola s programom obuke serviseri rashladnih i klima uređaja, te će serviseri proći obuku o zamjeni tvari koje oštećuju ozonski sloj sa zamjenskim tvarima u postojećim uređajima.

U tijeku višegodišnje primjene Uredbe iz 1999. godine, Europska unija, koja je stranka Montrealskog protokola, donijela je novi propis Uredbu (EZ) br. 2037/2000 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2000. godine kojom je opozvana Uredba (EZ) br. 3093/94. Pojedine odredbe Uredbe s obzirom na propisane rokove potrošnje kontroliranih tvari su konzumirane.

Imajući u vidu izmjene i dopune Montrealskog protokola nakon 1999. godine te nove propise EU, analizom provedbe Uredbe ocijenjeno je da sadašnja Uredba nije usklađena s promjenama nastalim nakon 1999. godine. Imajući u vidu da će se primitkom Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, Uredba (EZ) 2037/2000 izravno primjenjivati u Republici Hrvatskoj, ocijenjeno je neophodnim donijeti novu Uredbu koja će osigurati postupnu prilagodbu hrvatskog gospodarstva zahtjevima EU te udovoljiti obvezama Republike Hrvatske prema Montrealskom protokolu i njezinim izmjenama koje su stupile na snagu za Republiku Hrvatsku nakon 1999. godine.

Također, predložena Uredba je i temelj za provedbu odobrenih međunarodnih projekata i planiranih novih međunarodnih projekata te osnova uz predstojeće pregovore za stupanje Republike Hrvatske u članstvo EU te traženje eventualnih prijelaznih perioda za primjenu Uredbe (EZ) br. 2003/2000.

Prijedlog Uredbe temelji se na Uredbi 2037/2000/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2000. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj, te njezinim izmjenama i dopunama:

- Uredba (EC) 2038/2000 Europskog Parlamenta i Vijeća o inhalatorima s mjernom dozom i pumpi za lijekove
- Uredba (EC) 2039/2000 Europskog Parlamenta i Vijeća o bazno godini za dodjelu kvota za klorofluorouglikovodike
- Uredba (EC) 1804/2003 Europskog Parlamenta i Vijeća o kontroli halona koji se izvozi za kritičnu primjenu, izvozu proizvoda i opreme koji sadrže klorofluorouglikovodike i kontroli bromoklormetana

- Odluka 2003/160/EC kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba 2037/2000 u odnosu na upotrebu halona 1301 i 1211

Prijedlogom Uredbe uređuje se kako slijedi:

- postupno smanjivanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj i postupanje s tim tvarima (kontrolirane tvari),
- uvoz/izvoz kontroliranih tvari te njihovo stavljanje u promet na domaće tržište,
- postupanje s proizvodima koji sadrže te tvari,
- postupanje s tim tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrže,
- način prikupljanja, obnavljanja i uporabe rabljenih kontroliranih tvari,
- kontrola rada uređaja u svrhu sprječavanja nekontroliranog propuštanja tih tvari,
- uvodi se nadzor potrošnje fluoriranih plinova (tvari koje zamjenjuju kontrolirane tvari) koji se koriste kao radne tvari u rashladnoj i klimatizacijskoj tehnici i koji ne oštećuju ozonski sloj ali pridonose globalnom zatopljenju (zamjenske tvari),
- utvrđuju se uvjeti koje moraju udovoljiti serviseri i pravne osobe koje obavljaju djelatnost prikupljanja, obnavljanja i uporabe uporabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari,
- obvezno vođenje podataka o uvozu/izvozu, stavljanju u promet na domaće tržište tih tvari, postupanju s tvarima prilikom servisiranja, prikupljanju, obnavljanju ili uporabi te postupanju s otpadnim tvarima, što je obveza pravnih i fizičkih osoba i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kroz uspostavu propisanih obrazaca i registra,
- obveza Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva o osiguranju dostupnosti prikupljenih podataka javnosti, te
- troškovi obnavljanja i uporabe kontroliranih i zamjenskih tvari te troškovi zbrinjavanja/uništavanja otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari.

Sustav postupanja s kontroliranim i zamjenskim tvarima u cilju zaštite ljudskog zdravlja i visoke zaštite okoliša obuhvaća sljedeće. Serviser je obavezan osigurati prijevoz prikupljenih kontroliranih i zamjenskih tvari na obnavljanje/oporabu u Centar (članak 33.). Centar je obavezan preuzeti bez naknade te tvari na daljnje postupanje odnosno obnavljanje/oporabu. Oporabljene tvari koje udovoljavaju fizikalno-kemijskim svojstvima nove tvari Centar stavlja u promet na domaće tržište.

U cilju osiguranja zbrinjavanja otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari koje se ne mogu uporabiti a koje su prema svom svojstvu opasne otpadne tvari, te imajući u vidu obvezu postupnog ukidanja potrošnje kontroliranih tvari i njihovo konačno zbrinjavanje do kraja 2011. godine, nužno je odrediti način prikupljanja novčanih sredstava za te potrebe. Rješenje je dano u članku 39. Prijedloga Uredbe. Pravna i fizička osoba koja uvozi kontrolirane i zamjenske tvari u svrhu stavljanja u promet na domaće tržište uplaćuje u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost novčana sredstva u svrhu pokrića troškova zbrinjavanja/uništavanja otpadnih tvari. Obveza Fonda je iz prikupljenih sredstava financirati troškove uništavanja otpadnih tvari. Iznos sredstava – naknade određen je od 1. siječnja 2006. godine u iznosu 3,00 kn po kilogramu na temelju podataka o potrošnji kontroliranih tvari u 2004. godini, procijenjenim količinama oko 10.000 do

15.000 t godišnje koje se neće moći oporabiti, te činjenici da u Hrvatskoj ne postoje postrojenja za termičku obradu opasnog otpada što podrazumijeva obvezu njihovo izvoza na uništavanje. Utvrđeni iznos novčane naknade Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva može korigirati na temelju daljnjih stvarnih pokazatelja o količini otpadnih tvari koje se moraju uništiti.

Prema gore navedenom, predloženim pravnim uređenjem uspostavlja se sustav potrošnje i postupanja s kontroliranim i zamjenskim tvarima te otpadnim kontroliranim i zamjenskim tvarima koji udovoljava zahtjevima Montrealskog protokola i politici Europske zajednice utemeljene na načelu predostrožnosti i načelu prevencije u cilju zaštite ljudskog zdravlja i visoke zaštite i poboljšanja kakvoće okoliša. Također,

Potrebna sredstva za provođenje Uredbe

Za dovršenje uspostave sustava prikupljanja, obnavljanja i oporabe koji je do sada u cijelosti financiran iz međunarodnog projekta (UNIDO/SIDA) "Gospodarenje rashladnim sredstvima" bit će potrebno u 2006. godini osigurati iz Državnog proračuna sredstva za nabavku dodatne opreme za oporabu i fizikalno-kemijsku analizu kontroliranih tvari za pravnu osobu koja će unutar svoje djelatnosti ustrojiti jedinicu – centar za prikupljanje kontroliranih tvari za zemljopisno područje Istočne Hrvatske u iznosu od 250.000,kuna.

Na taj način, uz postojeće pravne osobe koje su u okviru projekta opremljene kompletnom opremom za obavljanje ovih poslova, pokrit će se cijelo područje Republike Hrvatske u cilju prikupljanja, obnavljanja i oporabe rabljenih kontroliranih i zamjenskih tvari te sprječavanja ispuštanja ovih tvari u atmosferu odnosno zaštiti ozonskog sloja.